

OSNOVNA ŠOLA POLZELA
Šolska ulica 3, 3313 Polzela

MLADI RAZISKOVALCI ZA RAZVOJ SAŠA REGIJE

RAZISKOVALNA NALOGA

ŽIVLJENJE S TEŠEM V ŠALEŠKI DOLINI

Tematsko področje: SOCIOLOGIJA, TEHNOLOGIJA

Avtor:
Jure Andročec, 9. razred

Mentorica:
Jerica Rajšek, inž. str.

Polzela, 2025

Raziskovalna naloga je bila opravljena na Osnovni šoli Polzela.

Mentorica: Jerica Rajšek, inž. str.

Datum predstavitve:

KLJUČNA DOKUMENTACIJSKA INFORMACIJA

- ŠD** OŠ Polzela, šolsko leto 2024/2025
- KG** električna energija / Termoelektrarna Šoštanj / Šaleška dolina / mnenja prebivalcev
- AV** ANDROČEC, Jure
- SA** RAJŠEK, Jerica
- KZ** 3313 Polzela, SLO, Šolska ulica 3
- ZA** OŠ Polzela
- LI** 2025
- IN** ŽIVLJENJE S TEŠEM V ŠALEŠKI DOLINI
- TD** Raziskovalna naloga
- OP** VI, 39 str., 19 graf., 6 sl., 3 pril., 14 vir.
- IJ** SL
- JI** sl /en
- AI** Raziskovalna naloga opisuje vpliv delovanja Termoelektrarne Šoštanj na prebivalce Šaleške doline.

Izvedena je bila anketa, v kateri so se vprašanja navezovala predvsem na mišljenje prebivalcev Šaleške doline, delavcev v Termoelektrarni Šoštanj, Premogovniku Velenje ter vse, ki to elektrarno poznajo ali so z njo seznanjeni. Osrednja tema v anketi so bile predvsem govorice o zapiranju te velike termoelektrarne.

Raziskovalna naloga prav tako ugotavlja, kaj o tem menijo prebivalci Šaleške doline, ki se s toplotno energijo Termoelektrarne Šoštanj tudi ogrevajo. Cilj naše raziskovalne naloge je bil vzbuditi pri anketirancih zavedanje o pomenu Termoelektrarne Šoštanj, tako za Šaleško dolino kot za celotno Slovenijo.

Iz odgovorov sem opazil razlike med anketiranci, glede na njihovo izobrazbo, koliko časa so tam zaposleni in kakšno delo opravljajo. Ugotovil sem, da je tudi nekaj anketirancev, ki niso iz Šaleške doline in jim posledično ogrevanje ni pomembno.

Ko sem opravil intervju z delavcem v Termoelektrarni Šoštanj in mu zastavil podrobnejša vprašanja, sem lažje razumel, kakšna sta trenutna situacija in vzdušje v družbi.

Rezultati naloge prikazujejo pozitivno mnenje anketirancev o izgradnji 6. bloka Termoelektrarne Šoštanj in zavedanje o njegovem pomenu za oskrbo z električno energijo v Sloveniji.

KEY WORDS DOCUMENTATION

- ND** OŠ Polzela, 2024/2025
- CX** electricity / Thermoelectrarn Šoštanj / Šaleška valley / opinions of residents
- AU** ANDROČEC, Jure
- AA** RAJŠEK, Jerica
- PP** 3313 Polzela, SLO, Šolska ulica 3
- PB** OŠ Polzela
- PY** 2025
- TI** LIFE WITH THERMAL POWER PLANT ŠOŠTANJ AND ŠALEŠKA VALLEY
- DT** RESEARCH WORK
- NO** VI, 39 p., 19 graf., 6 fig., 3 ann., 14 ref.
- LA** SL
- AL** sl / en
- AB** The research paper describes operation influence of the Šoštanj Thermal Power Plant on the Šaleška Valley residents.

A survey was conducted with questions primarily focused by opinions of the Šaleška Valley residents, employees at the Šoštanj Thermal Power Plant and the Velenje Coal Mine, as well all those who are familiar with regarding significance of the power plant. The central theme of the survey was primarily the rumors about the closure of this large thermal power plant.

The research paper also examines the perspective of Šaleška Valley residents who rely on the heat energy from the Šoštanj Thermal Power Plant for heating. The goal of my research was to raise awareness among the respondents about the importance of the Šoštanj Thermal Power Plant, for Šaleška Valley and entire Slovenia as well.

From the survey responses, I noticed differences among the respondents based on their education, the length of employment in the plant, and the type of work they do. I also found, that some respondents, who are not from the Šaleška Valley, are less concerned about heating. When I conducted an interview with a employee of the Šoštanj Thermal Power Plant and asked him for more detailed questions, I was able to understand the current situation and the atmosphere in the company.

KAZALO VSEBINE

1.	UVOD	1
2.	PREGLED OBJAV	3
2.1.	TEORETIČNE OSNOVE O ELEKTRIKI IN PRIDOBIVANJU ELEKTRIČNE ENERGIJE...	3
2.1.1	Elektrika.....	3
2.1.2	Električni tok	3
2.1.3	Električna energija.....	3
2.1.4	Elektrarne.....	4
2.2	TERMOELEKTRARNA.....	5
2.2.1	Delovanje	5
2.2.2	Izkoristek	7
2.3	ELEKTRIČNA ENERGIJA V SLOVENIJI.....	8
2.3.1	Termoelektrarne v Sloveniji in proizvodnja energije	9
2.3.2	Holding Slovenskih elektrarn	9
2.3.3	Emisijski kuponi	10
2.4.	RAZISKAVE O TERMOELEKTRARNI ŠOŠTANJ	11
2.4.1	Zgodovina	11
2.5	TEŠ DANES	13
2.5.1	Razlogi za zaprtje	14
3.	METODE DELA	16
3.1.	ANKETIRANJE LJUDI, KI SO SEZNANJENI S TEŠEM.....	16
3.2.	INTERVJU Z DOLGOLETNIM DELAVCEM V TEŠU	16
3.3.	PRIMERJAVA ZNESKOV TOPLOTNE ENERGIJE V ŠALEŠKI DOLINI IN ZASAVSKI DOLINI.....	16
3.4.	IZDELAVA POUČNEGA FILMČKA.....	16
4.	REZULTATI.....	17
4.1.	REZULTATI ANKET	17
4.2.	REZULTATI INTERVJUJA Z DELAVCEM V TEŠU.....	26
5.	RAZPRAVA – PODROBEN KOMENTAR REZULTATOV	28
5.1.	ANKETIRANJE PREBIVALCEV ŠALEŠKE DOLINE	28
5.2.	INTERVJU Z DELAVCEM V TERMOELEKTRARNI ŠOŠTANJ	33
5.3.	PRIMERJANJE DVEH POLOŽNIC.....	35
5.4.	IZDELAVA VIDEA	35
6.	ZAKLJUČEK	36
6.1.	PREGLED HIPOTEZ.....	36
7.	POVZETEK.....	37

8. VIRI IN LITERATURA	39
-----------------------------	----

ZAHVALA	
----------------------	--

PRILOGE	
----------------------	--

PRILOGA A: ANKETNI VPRAŠALNIK ZA ANKETIRANCE V PISNI OBLIKI	
---	--

PRILOGA B: ANKETNI VPRAŠALNIK ZA ANKETIRANCE V ELEKTRONSKI OBLIKI	
--	--

PRILOGA C: INTERVJU Z DOLGOLETNIM DELAVCEM V TEŠU	
---	--

KAZALO SLIK

Slika 1: Deli termoelektrarne na premog (Vir: Termoelektrarna - Wikipedija, prosta enciklopedija).	6
---	---

Slika 2: Energetska bilanca, Slovenija, 2021 (Vir: Energetska statistika, 2021).....	8
--	---

Slika 3: Delitev in zmogljivost blokov (Vir: Termoelektrarna Šoštanj - Wikipedija, prosta enciklopedija (wikipedia.org)).....	11
--	----

Slika 4: TEŠ leta 1957 (Vir: Zakaj je potreben blok 6?).	13
---	----

Slika 5: Enostavna shema bloka 6 (Vir: Ekskurzija ED Celje v TEŠ – Elektrotehniška zveza Slovenija).	14
---	----

Slika 6: TEŠ in Šaleška dolina (Vir: Ustvarjamo svetlo prihodnost Termoelektrarna Šoštanj - TEŠ). 38	
--	--

KAZALO GRAFOV

Graf 1: Spol anketirancev	17
---------------------------------	----

Graf 2: Starost anketirancev	17
------------------------------------	----

Graf 3: Stopnja izobrazbe	18
---------------------------------	----

Graf 4: Število anketirancev iz Šaleške doline.	18
--	----

Graf 5: Število anketirancev v posamezni občini	19
---	----

Graf 6: Število anketirancev ali njihovih sorodnikov, ki delajo v Tešu ali Premogovniku Velenje.	19
---	----

Graf 7: Pomen Teša za anketirance.....	20
--	----

Graf 8: Poznavanje problematike Teša.	20
--	----

Graf 9: Zaskrbljenost anketirancev zaradi razprav o zapiranju Teša.....	21
---	----

Graf 10: Razlogi za zaskrbljenost anketirancev.....	21
---	----

Graf 11: Razlogi za nezaskrbljenost anketirancev.	22
--	----

Graf 12: Vpliv Teša na zdravje prebivalcev Šaleške doline.	22
---	----

Graf 13: Vpliv Teša na zdravje anketirancev.....	23
--	----

Graf 14: Strinjanje anketirancev z idejo, da bi Teš samo ogreval Šaleško dolino.	23
---	----

Graf 15: Mnenje anketirancev o tem, da je brez Teša dovolj električne energije za Slovenijo.	24
---	----

Graf 16: Pospešeno odhajanje mladih iz Šaleške doline zaradi zaprtja Teša.....	24
--	----

Graf 17: Finančna pomoč Tešu po mnenju anketirancev.....	25
--	----

Graf 18: Povišanje položnic zaradi zaprtja Teša.....	25
--	----

Graf 19: Gradnja 6. bloka napaka.	26
--	----

1. UVOD

Eden od najlepših delov Slovenije je Šaleška dolina. Njeni prebivalci se že vrsto let zaposlujejo na delovnih mestih, ki so v bližini njihovega prebivališča. To so predvsem Premogovnik Velenje, Termoelektrarna Šoštanj in Gorenje. Zaposlovanje v teh podjetjih je za prebivalce bistvenega pomena. Predstavlja jim vir zaslužka. Pogosto je v teh podjetjih zaposlenih več članov družine.

Termoelektrarna Šoštanj (Teš) je bila zgrajena v Šaleški dolini zaradi bližine velenjskega rudnika in je pomembno zaznamovala dolino. Zaradi pridobivanja električne energije in možnosti ogrevanja gospodinjstev ter podjetij ima velik vpliv na življenje prebivalcev regije. Do najdbe premoga se je v Šaleški dolini razvijalo predvsem kmetijstvo. Z najdbo premoga v 18. stoletju in ustanovitvijo rudnika se je število prebivalcev močno povečalo. Še več priseljencev je prišlo po izgradnji Teša.

V Termoelektrarni Šoštanj so od leta 1977 energijo pridobivali s pomočjo petih blokov. Z leti so zaradi dotrajanosti počasi začeli z zapiranjem prvih štirih blokov. Njihova sanacija bi bila stroškovno večja kot izgradnja novega 6. bloka. Po velikih razpravah in trenjih so se odločili za gradnjo šestega bloka termoelektrarne, ki so ga so zagnali leta 2016. To je predvsem prebivalce navdajalo z velikim upanjem, da ohranijo delovna mesta in bodo preskrbljeni z električno energijo ter predvsem odpadno toploto za ogrevanje. Obljubljali so jim, da bo šesti blok proizvajal toliko energije kot vsi bloki prej skupaj. To bi predstavljalo veliko finančno stabilnost in obenem oskrbo Slovenije z elektriko, kajti Teš je samo v letu 2023 proizvedla dobrih 2,7 TWh električne energije, medtem ko so vse elektrarne iz Skupine Holdinga Slovenske elektrarne lani proizvedle nekaj manj kot 6,6 TWh električne energije,

V zadnjem času se pojavljajo informacije o tem, da je Termoelektrarna Šoštanj padla v finančno krizo in ji grozi zaprtje. To mi je vzbudilo zanimanje o tem, kako pomembna sta Termoelektrarna Šoštanj in Premogovnik Velenje za prebivalce Šaleške doline ter prebivalce celotne Slovenije. Zastavlja se ogromno vprašanj o tem, kako se bodo prebivalci Šaleške doline ogrevali, kje bodo našli nova delovna mesta in kako preskrbeli svojo družino. Problem je tudi pridobitev električne energije v Sloveniji, saj Termoelektrarna Šoštanj pridobiva energijo za skoraj eno tretjino celotne države. Kot mladi državljan Slovenije pa se tudi sprašujem, koliko denarja je bilo že namenjeno za gradnjo in obratovanje Termoelektrarne Šoštanj s strani davkoplačevalcev.

Namen raziskovalne naloge je opozoriti in predstaviti pomembnost tako velike termoelektrarne, ki se nahaja v naši bližini, spoznati občutke in mnenja ljudi v Šaleški dolini, kaj za njih predstavlja Premogovnik Velenje in Termoelektrarna Šoštanj, raziskati posledice zaprtja Termoelektrarne Šoštanj za Šaleško dolino in njene prebivalce. Namen je prav tako mlade spomniti in opomniti na probleme, ki so povezani z delovnimi mesti v naši bližini, ter jih spodbuditi, da se ozrejo okoli sebe in opazijo stiske ljudi okoli nas.

Električna energija in ogrevanje sta eden od ključnih dejavnikov za kvaliteto našega življenja, zato se moramo vsi zavedati pomena elektrarn, predvsem če jo imamo na dosegu roke, kot je to Termoelektrarna Šoštanj.

Na začetku naloge sem si zastavil nekaj hipotez:

- 1. Vsaj eden od družinskih članov, ki so prebivalci Šaleške doline, je zaposlen v Tešu ali premogovniku Velenje.**
- 2. Teš predstavlja ponos in finančno stabilnost kraja.**
- 3. Prebivalcem zaprtje Teša vzbuja strah.**
- 4. Anketiranci si želijo, da se električna energija proizvaja v Šaleški dolini.**
- 5. Zaradi zaprtja Teša prebivalci pričakujejo odhod mladih iz Šaleške doline.**
- 6. Z zaprtjem Teša bo znesek za električno energijo višji.**

2. PREGLED OBJAV

2.1. TEORETIČNE OSNOVE O ELEKTRIKI IN PRIDOBIVANJU ELEKTRIČNE ENERGIJE

2.1.1 Električna energija

Električna energija je sopomenka za električni naboj, lastnost nekaterih osnovnih delcev (npr. elektronov ali protonov), da nanje deluje električno polje, kot tudi, da sami ustvarjajo okoli sebe električno polje, kar vodi v privlačne ali odbojne sile med njimi. Ta sila je ena od štirih osnovnih sil v naravi, električni naboj pa je fizikalna količina, ki se ohranja. V tem pomenu je »množina elektrike« enakovreden pojem za električni naboj. V naravi obstajata dve vrsti električnega naboja, ki ju imenujemo »pozitivni« in »negativni«. S poskusi so pokazali, da se istoimenski električni naboji (npr. pozitivni-pozitivni ali negativni-negativni) medsebojno odbijajo, različnoimenski pa privlačijo (Elektrika. [Elektrika – Wikipedija, prosta enciklopedija \(wikipedia.org\)](#) (18. 9. 2024)).

2.1.2 Električni tok

Usmerjeno gibanje nosilcev električnega naboja imenujemo **električni tok**. Ti se lahko gibljejo bodisi po praznem prostoru bodisi po kovini ali drugem električnem prevodniku. Električni tok je definiran kot količina naboja, ki v danem časovnem intervalu preteče skozi dani presek **električnega kroga**. V električnih izolatorjih je po drugi strani električni naboj vezan in se ne more premikati. Napravam, ki izrabljajo lastnosti električnega toka v praznem prostoru ali v polprevodnikih, pravimo elektronske naprave (Elektrika. [Elektrika – Wikipedija, prosta enciklopedija \(wikipedia.org\)](#) (18. 9. 2024)).

2.1.3 Električna energija

Ustvarjanje in distribucija električne energije je domena elektroenergetike. Za večino odjemalcev električne energije to ustvarjajo centralno v elektrarnah ter jo po daljnovodih pripeljejo do porabnikov (Elektrika. [Elektrika - Wikipedija, prosta enciklopedija \(wikipedia.org\)](#) (18. 9. 2024)).

2.1.4 Elektrarne

Objekt, namenjen proizvodnji električne energije.

Delitev elektrarn

Po načinu pogona:

- hidroelektrarne, ki izrabljajo energijo vode,
- pretočne izkoriščajo sproten dotok vode, pri čemer ne upoštevamo dnevne in tedenske akumulacije,
- akumulacijske morajo imeti naravno ali umetno jezero, v katerem se akumulira voda,
- prečrpovalne (v času nižje tarife se generator uporabi kot motor in s turbino črpa vodo navzgor v bazen),
- termoelektrarne, ki izrabljajo kemično energijo goriv, na trda goriva, tekoča goriva in plin,
- jedrsko gorivo (jedrske elektrarne, ki izrabljajo energijo razpadanja atomskih jeder urana),
- elektrarne, ki izrabljajo manj razširjene vire (alternativne) energije in si šele utirajo pot, kot npr. sončna energija, energija vetra, plime in oseke, geotermalni viri itd.,
- vetrne elektrarne,
- sončne elektrarne,
- geotermalne elektrarne,
- elektrarna na valovanje morja,
- elektrarna na bibavico.

Po vrsti pridobljenega električnega toka:

- enosmerne elektrarne so bile razširjene pred iznajdbo izmeničnega toka. Enosmerne napetosti takrat ni bilo možno dvigniti s transformatorjem, zato je bil prenos na daljavo praktično nemogoč. Take elektrarne so lahko napajale le bližnje porabnike, kar je zahtevalo veliko število elektrarn (na začetku so bile zato take elektrarne namenjene bolj elektrifikaciji mestnih središč in bogatejših predelov),
- izmenične elektrarne so se uveljavile po iznajdbi trifaznega sistema. Zaradi možnosti prenosa električne energije na daljavo so te elektrarne kmalu prevladale.

Po velikosti:

- mini (privatne),
- industrijske,
- regijske,
- meddržavne.

(Elektrarna. [Elektrarna - Wikipedija, prosta enciklopedija \(wikipedia.org\)](https://wikipedia.org) (18. 9. 2024))

2.2 TERMoeLEKTRARNA

Termoelektrarna (kratica: TE) je elektrarna, v kateri se pridobiva električno energijo s sežiganjem fosilnih goriv (premoga, nafte ali zemeljskega plina) (Termoelektrarna.

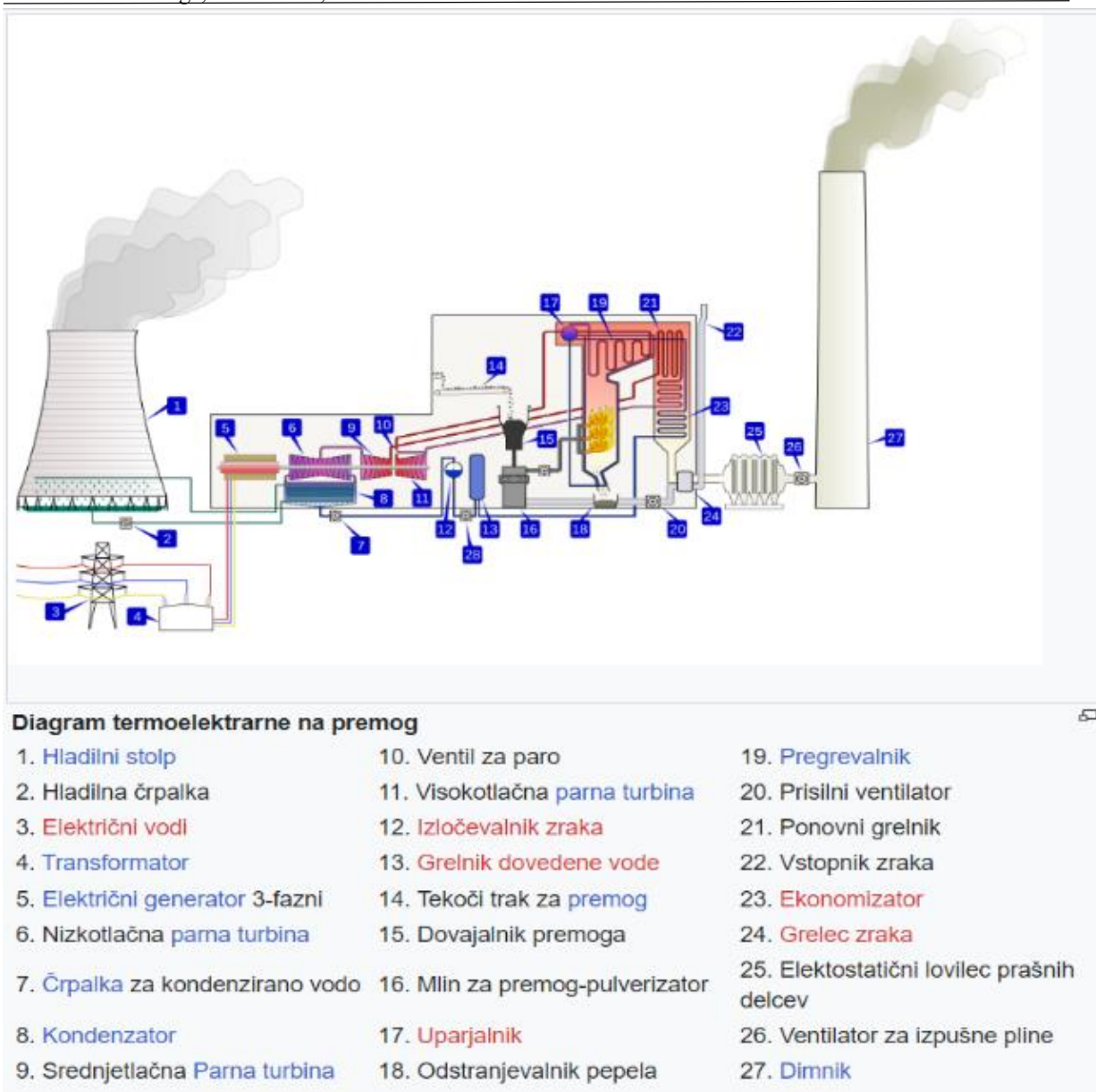
[Termoelektrarna – Wikipedija, prosta enciklopedija](#) (18. 9. 2024)).

Fosilna goriva so nastala pred več milijoni let iz ostankov rastlin in živali. Več milijonov let so se ostanki velikanskih drevesastih praproti pod vplivom vročine in tlaka postopoma spreminjali v rjavo, preperelo šoto in nato v premog. Nafta in naravni zemeljski plin sta ostanka morskih živali in rastlin, ki so bile pokopane na dnu morja, podobno kot na kopnem rastline, ki tvorijo oglje. Nafta je dandanes najpomembnejši vir energije na svetu (Green, 2006).

2.2.1 Delovanje

Termoelektrarna deluje na principu Rankinovega krožnega cikla. V uparjalniku se voda segreva in uparja, v turbini ekspandira (se razteza) in s tem žene električni generator. Po izstopu iz turbine se para v kondenzatorju kondenzira in ohladi. Potem nadaljuje spet v uparjalnik in cikel se ponovi. Na ta način se generira več kot 60 % električne energije na svetu (Termoelektrarna.

[Termoelektrarna – Wikipedija, prosta enciklopedija \(wikipedia.org\)](#) (18. 9. 2024)).

SLIKA 1: DELI TERMoelektrarne na premog (Vir: [TERMoelektrarna - Wikipedija, prosta enciklopedija](#)).

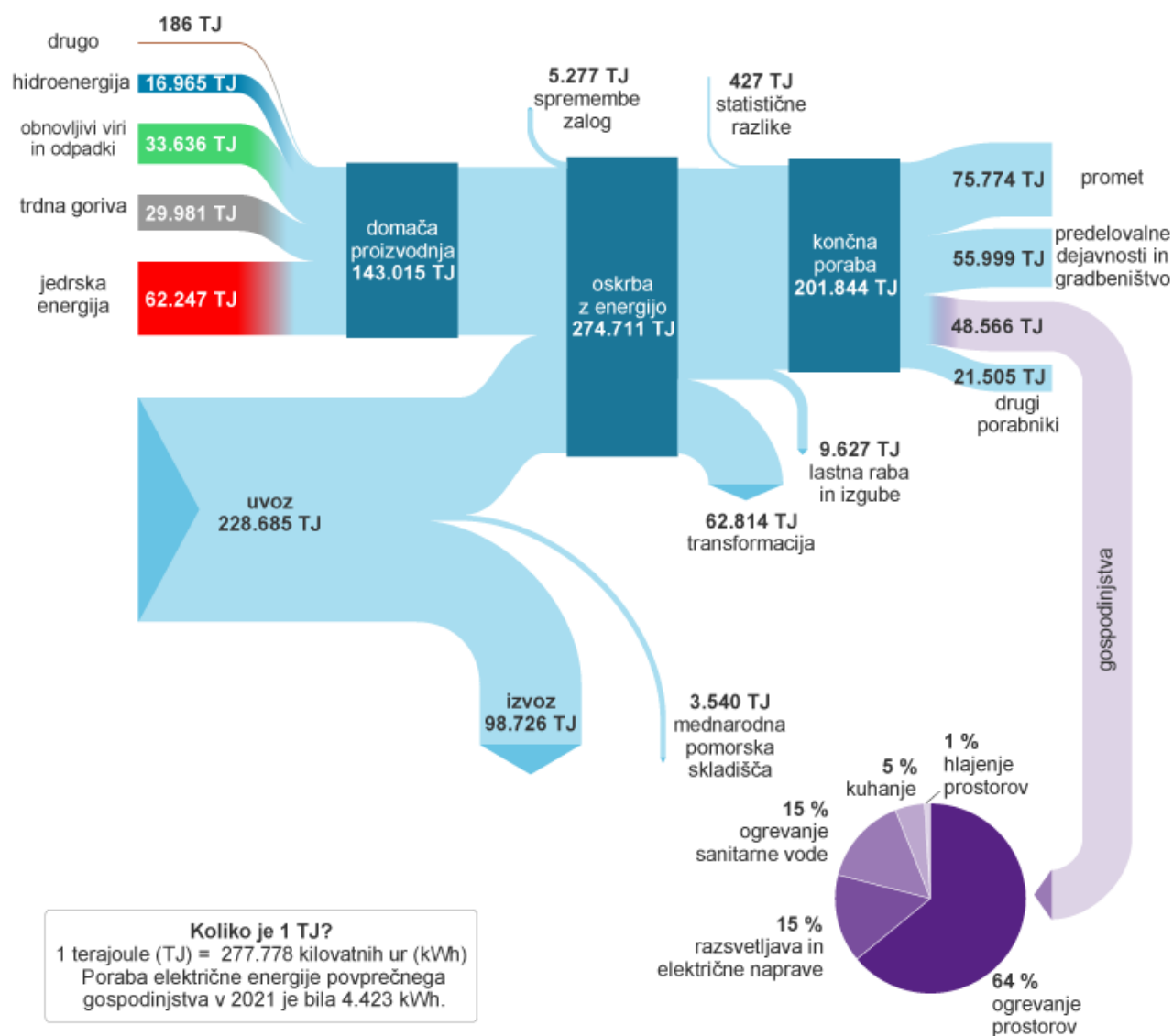
2.2.2 Izkoristek

Termoelektrarna ne more zaradi termodinamčnih zakonov v celoti pretvoriti energije goriva v električno energijo. Moderne termoelektrarne imajo okrog 40 % termodinamični izkoristek. Del dovedene energije (okrog 60 %) se pojavi kot odpadna toplota in jo morajo iz termoelektrarne odvesti v okolico. Odpadno toploto se lahko uporablja za daljinsko ogrevanje, druge industrijske procese in desalinacijo (razsoljevanje), vendar je v večini primerov zavržena. Najpreprostejše je odvajanje toplote v reko, jezero ali morje. Če to ni možno, mora biti elektrarna opremljena s hladilnim stolpom, ki odvaja toploto v ozračje (Termoelektrarna.

[Termoelektrarna – Wikipedija, prosta enciklopedija](#) (18. 9. 2024)).

2.3 ELEKTRIČNA ENERGIJA V SLOVENIJI

Energetska bilanca, Slovenija, 2021

SLIKA 2: ENERGETSKA BILANCA, SLOVENIJA, 2021 (VIR: [ENERGETSKA STATISTIKA, 2021](#)).

Več kot polovica potreb po energiji je zagotovljena z domačimi viri.

Domača proizvodnja energije je v 2021 znašala več kot 143.000 terajoulov (TJ) oz. za 7 % manj kot leto prej. Skoraj 44 % te je predstavljala jedrska energija, 35 % je bilo pridobljene iz obnovljivih virov energije (skupaj s hidroenergijo), 21 % pa iz premoga. Z domačimi viri energije je Slovenija zadovoljila več kot polovico (skoraj 53 %) potreb po energiji, preostala potrebna količina je bila zagotovljena z uvozom (Energetska statistika, 2021. [Energetska statistika, 2021](#) (20. 9. 2024)).

V oskrbi z energijo prevladujejo naftni proizvodi.

Za oskrbo z energijo je bilo, upoštevajoč uvoz in izvoz energije, na voljo skoraj 275.000 TJ. V strukturi oskrbe z energijo so prevladovali naftni proizvodi z 31-odstotnim deležem; sledili so jedrska energija (23 %), energija iz obnovljivih virov skupaj s hidroenergijo (20 %), premog (14 %) in zemeljski plin (12 %) (Energetska statistika, 2021. [Energetska statistika, 2021](#) (20. 9. 2024)).

2.3.1 Termoelektrarne v Sloveniji in proizvodnja energije

- Termoelektrarna Toplarna Ljubljana
- Termoelektrarna Brestanica
- Termoelektrarna Šoštanj (Termoelektrarne v Sloveniji. [Seznam elektrarn v Sloveniji - Wikipedija, prosta enciklopedija \(wikipedia.org\)](#) (18. 9. 2024)).

2.3.2 Holding Slovenskih elektrarn

Holding Slovenske elektrarne, d. o. o., je obvladujoča družba skupine HSE. Sedež ima v Ljubljani in poslovne enote v Mariboru, Šoštanju, Trbovljah in Novi Gorici. Poslovanje družbe temelji na prodaji in trgovanju z električno in toplotno energijo, z emisijskimi kuponi CO₂, s potrdili o izvoru in ostalimi certifikati električne energije iz obnovljivih virov, na optimizaciji proizvodnje skupine HSE, z zagotavljanjem sistemskih storitev, potrebnih za delovanje elektroenergetskega sistema ter z vodenjem in izvedbo energetskih projektov (HSE. [O nas | HSE](#) (6. 10. 2024)).

2.3.3 Emisijski kuponi

Najbolj specifičen strošek pri proizvodnje električne energije v termoelektrarni je nakup emisijskih kuponov, ki postajajo najtežje finančno breme za proizvodnjo elektrike v šoštanski elektrarni. Plačevanje kuponov za obseg emisij CO₂ je v bistvu taksa za izpuste, ki jo plačujejo onesnaževalci, nato pa se po dogovorjenem ključu razdeli med države. Njihova cena se je v nekaj letih z 10 evrov za MWh dvignila na okoli 70 evrov na proizvedeno megavatno uro elektrike.

Sistem trgovanja s pravicami do emisij toplogrednih plinov na območju Evropske unije v sektorjih industrije, energetike, pomorstva in letalstva (EU ETS oziroma ETS 1) je bil vzpostavljen z namenom, da se obveznost zmanjšanja emisij toplogrednih plinov (TGP) doseže na stroškovno učinkovit način. ETS 1 predstavlja ključni instrument strategije Evropske unije v boju proti podnebnim spremembam in prvi mednarodni sistem za trgovanje z emisijami TGP v svetu (Emisijski kuponi. [Trgovanje s pravicami do emisije v industriji, energetiki, pomorstvu in letalstvu](#) | GOV.SI (6. 10. 2024)).

2.4. RAZISKAVE O TERMoeLEKTRARNI ŠOŠTANJ

2.4.1 Zgodovina

Odločitev o gradnji Termoelektrarne Šoštanj je bila sprejeta leta 1946. Pogojevale so jo velike potrebe po električni energiji ter velika ležišča premoga v Šaleški dolini. Leta 1956 so končali gradnjo dveh blokov, vsakega z močjo 30 MW. Leta 1960 je bil zgrajen blok 3 z močjo 75 MW, leta 1973 je pričel proizvajati električno energijo blok 4 z močjo 275 MW. Ker se je energetska položaja Slovenije hitro slabšal in je premog postajal vse pomembnejši energetski vir, je bil že leta 1973 izveden razpis za gradnjo naslednjega bloka. Prva sinhronizacija bloka 5 s 345 MW je bila 25. septembra 1977. Skupna instalirana moč Termoelektrarne Šoštanj (Teš) je tako narasla na 755 MW in predstavlja največji elektroenergetski objekt v takratni Jugoslaviji. Z dogradnjo dveh plinskih turbin moči 42 MW, vsaka v parno-plinsko konfiguracijo (gretje napajalne vode parnega bloka), se je nadomestilo izpad blokov 1 in 2, vendar bistveno dražji energent – ruski zemeljski plin ni prinesel zelenih ekonomskih rezultatov. Odločitev izgradnje nadomestnega bloka 6 je omogočila tehnološko, ekološko-zakonsko in ekonomsko sanacijo že davno zastarelih enot pozno po letu 2000. Blok 6 s 600 MW inštalirane moči je tako nadomestil iztrošene in nerentabilne ter ekološko neustrezne parne premogove bloke 1, 2, 3, 4. Skupna električna inštalirana moč Teša se je tako zaokrožila na 1029 MW s 4 aktivnimi proizvodnimi enotami (blok 5 345MW, blok 6 600 MW, plinska enota 1 42MW, plinska enota 2 42MW) (Termoelektrarna Šoštanj. [Termoelektrarna Šoštanj - Wikipedija, prosta enciklopedija \(wikipedia.org\)](https://wikipedia.org/wiki/Termoelektrarna_Šoštanj) (21. 9. 2024)).

Delitev in zmogljivosti blokov

Blok	Nazivna moč generatorja
Blok 1	30MW zaustavljen 2010
Blok 2	30 MW zaustavljen 2008
Blok 3	75MW zaustavljen 2014
Blok 4	275 MW zaustavljen 2018
Blok 5	345 MW
Plinska turbina 1	42 MW
Plinska turbina 2	42 MW
Blok 6	600 MW

SLIKA 3: DELITEV IN ZMOGLJIVOST BLOKOV (VIR: [TERMoeLEKTRARNA ŠOŠTANJ - WIKIPEDIJA, PROSTA ENCIKLOPEDIJA \(WIKIPEDIA.ORG\)](https://wikipedia.org/wiki/Termoelektrarna_Šoštanj))

Termoelektrarna Šoštanj 1

Pripravljalna dela za TE Šoštanj so se pričela že l. 1947. Investitor je bila elektrarna Velenje, gradbena dela pa je zaupala podjetju Gradis iz Ljubljane. Ta je po načrtih, ki jih je izdelal Termobiro iz Beograda že 1948. leta, pričel graditi pomožne objekte in odkopavati temelje za glavni objekt. Zaradi odpovedi pogodb za dobavo enotne opreme po l. 1948 je bilo potrebno spremeniti načrte, zato so spomladi l. 1950 ustavili gradbena dela. Pri nadaljevanju študij je bil spremenjen prvotni načrt, in sicer naj bi zgradili elektrarno z večjimi enotami. Nalogo je prevzelo podjetje Elektroprojekt iz Ljubljane in izdelalo načrte za gradnjo elektrarne z inštalirano močjo 120 MW.

Termoelektrarna Šoštanj 2

Skoraj neposredno po pričetku obratovanja TE Šoštanj I, že v začetku l. 1957, so se pričele priprave za gradnjo druge faze. Prvotni načrt, ki je predvideval podvojitev zmogljivosti z dvema generatorjema po 30 MW, je bil spremenjen in izbrana je bila 1 enota z močjo 75 MW, kar naj bi bilo vsekakor gospodarnejše. V jeseni 1958 so se začela gradbena dela II. faze, in to gradnja kotlovnice in strojnice, elektrofiltrov in hladilnega stolpa.

Termoelektrarna Šoštanj 3

TE Šoštanj III je bila zgrajena kot vzhodni podaljšek že zgrajenih objektov in z uporabo nekaterih že prej obstoječih pomožnih naprav in delavnic. Načrte je izdelal IB Elektroprojekt iz Ljubljane. Pogodbe z dobavitelji, ki jih je izbrala posebna strokovna komisija, so bile podpisane v decembru 1968. Tako so izvajalci že spomladi 1969 pričeli z gradbenimi deli. Montažna dela na kotlovski napravi so stekla oktobra 1969, najbolj obsežna pa so bila montažna dela spomladi 1970. Rok za predvideni pričetek poskusnega obratovanja je bil 1. december 1971, tako da je bil čas gradnje le 36 mesecev, kar je bilo za tako obsežen projekt zelo malo.

Montažna dela so bila v glavnem zaključena decembra 1971, v kotlu so prvič zakurili 23. decembra 1971, 15. marca 1972 pa je bila opravljena prva sinhronizacija TE Šoštanj III z omrežjem. Poskusno obratovanje je trajalo od 8. aprila do 10. maja 1972, ko je elektrarna pričela redno obratovati (Združena elektrogospodarska podjetja Slovenije, 1945–1980).

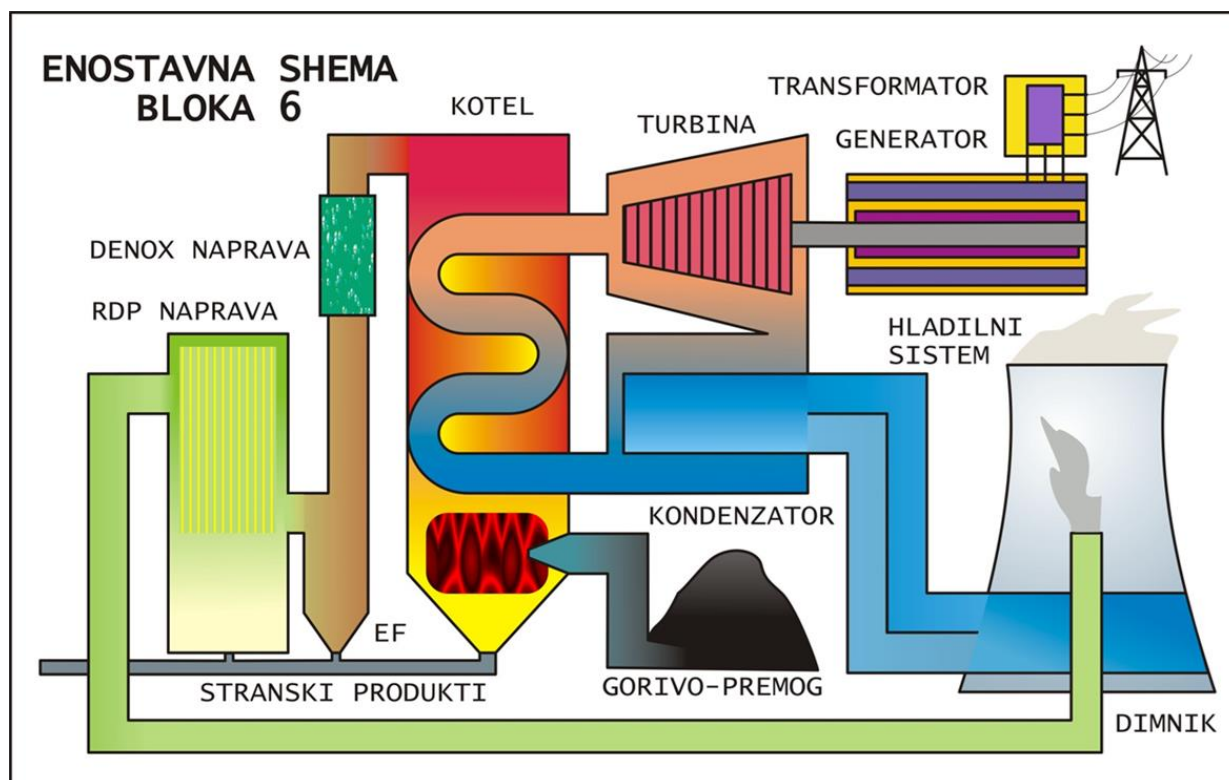

SLIKA 4: TEŠ LETA 1957 (VIR: [ZAKAJ JE POTREBEN BLOK 6?](#)).

2.5 TEŠ DANES

Termoelektrarna Šoštanj, krajše **Teš**, je največja slovenska elektrarna po skupni inštalirani moči 1029 MW, s proizvodnimi enotami: Blok 6 600 MW, Blok 5 345 MW, Plinska turbina PE51 42 MW in Plinska turbina PE52 42 MW. Blok 6 je najsodobnejša proizvodna enota v EU. Teš deluje od leta 1959 (bližnja Termoelektrarna Velenje je delovala v letih 1929–1967), lokalni dobavitelj premoga je Premogovnik Velenje, odprt leta 1875.

Teš proizvede povprečno tretjino energije v državi, v kriznih obdobjih pa pokrivajo preko polovico porabe Slovenije. Povprečna letna električna energija se giblje med 3.500 in 3.800 GWh. Povprečna letna proizvodnja toplotne energije za daljinsko ogrevanje Šaleške doline znaša 400–450 GWh. Za omejeno letno proizvodnjo električne in toplotne energije porabijo med 3 in 4 milijoni ton (33–44 peta džula) velenjskega premoga v parnih blokih in okoli 60 milijonov Sm³ zemeljskega plina oz. ekvivalentno 58 milijonov litrov kurilnega olja (2 peta džula) v plinskih turbinah. Blok 1 30 MW, blok 2 30 MW, blok 3 75 MW in blok 4 275 MW so ugasnili zaradi nerentabilnosti in zakonsko-ekološke neustreznosti. Blok 6 je najsodobnejša termoeenergetska proizvodna enota v tem delu EU (Termoelektrarna Šoštanj. [Termoelektrarna Šoštanj - Wikipedija, prosta enciklopedija](#) (12. 12. 2025)).

SLIKA 5: ENOSTAVNA SHEMA BLOKA 6 (VIR: [EKSKURZIJA ED CELJE V TEŠ – ELEKTROTEHNIŠKA ZVEZA SLOVENIJA](#)).

2.5.1 Razlogi za zaprtje

Alarm: Termoelektrarni Šoštanj brez pomoči grozi stečaj

Finančno stanje Termoelektrarne Šoštanj (Teš) se je zaostriilo do te mere, da bi se brez ukrepanja države z letom 2025 začel stečajni postopek, je danes povedal minister za okolje, podnebje in energijo Bojan Kumer. Razmere želijo na ministrstvu reševati z interventnim zakonom, ki bi zagotovil javno službo za oskrbo s toploto.

Termodivizija Holdinga Slovenske elektrarne (HSE), v katero sodita Teš in Premogovnik Velenje, bo po neuradnih informacijah prihodnje leto predvidoma poslovala z izgubo v višini med 150 in 200 milijonov evrov. Skupaj naj bi imela 125 milijonov evrov negativnega EBITDA in 195 milijonov evrov negativnega denarnega toka. Ker je Teš edini dobavitelj toplote v Šaleški dolini, bi njegov stečaj pomenil nedopustno tveganje za več kot 35.000 prebivalcev in tudi za gospodarstvo, je v izjavi za medije v Ljubljani dejal minister. "To od mene zahteva takojšnje ukrepanje," je poudaril (Stečaj Termoelektrarne Šoštanj. [Alarm: Termoelektrarni Šoštanj brez pomoči grozi stečaj | Revija Reporter](#) (21. 9. 2024)).

Tešu z januarjem 2025 grozi stečaj. Država naj bi ga finančno reševala z interventno zakonodajo.

Finančno stanje Teša je tako slabo, da sta z novim letom hkrati ogrožena proizvodnja elektrike in ogrevanje za 35.000 tamkajšnjih prebivalcev. Na MOPE-ju napovedujejo interventni zakon, ki bo zagotovil sredstva za njegovo nadaljnje, a omejeno obratovanje.

Termoelektrarni Šoštanj z novim letom grozi stečaj. Kot je sporočil minister za okolje, podnebje in energijo Bojan Kumer, ga je o tem obvestil Holding Slovenske elektrarne. Po njegovih besedah finančno stanje Teša "vodi v resne insolventne postopke, kar pomeni, da je s 1. januarjem 2025 ogrožena ne samo proizvodnja električne energije iz naše največje elektrarne, ampak predvsem ogrevanje ljudi v Savinjski in Šaleški dolini". Od ogrevanja iz Teša je v regiji odvisnih 35.000 prebivalcev (Zaprte TE Šoštanj. [Tešu z januarjem 2025 grozi stečaj. Država naj bi ga finančno reševala z interventno zakonodajo.](#) - RTV SLO (21. 9. 2024)).

Nov režim za Teš, s katerim naj bi rešili njega in premogovnik

Z novim letom se začne nov režim delovanja Termoelektrarne Šoštanj (Teš), ki bo do konca aprila 2027 po novem izvajal gospodarsko javno službo zagotavljanja toplote za Šaleško dolino. Z novo ureditvijo naj bi preprečili stečaj Teša in Premogovnika Velenje ter ohranili delovna mesta do prestrukturiranja te premogovne regije (Nov režim za Teš, s katerim naj bi rešili njega in premogovnik. [Nov režim za Teš, s katerim naj bi rešili njega in premogovnik | 24ur.com](#) (25. 9. 2024)).

3. METODE DELA

3.1. ANKETIRANJE LJUDI, KI SO SEZNANJENI S TEŠEM

Za začetek sem sestavil anketo, ki je vsebovala 23 vprašanj in podvprašanj (PRILOGA A). Na začetku sem jo natisnil in jo razdelil osebam v svoji bližini, ki poznajo družbo Teš. Odpravil sem se na dneve odprtih vrat v Teš. Po izjemno zanimivi predstavitvi sem gospoda Matjaža Posineka, delavca v Tešu in vodjo predstavitve, prosil za pomoč pri razdelitvi ankete med zaposlenimi v Tešu in Premogovniku Velenje. Naredil sem tudi elektronsko anketo, ki sem jo poslal gospodu Posineku, on pa jo je poslal drugim zaposlenim.

Anketa je dosegljiva na spletnem naslovu:

[Življenje s Tešem v Šaleški dolini](#)

3.2. INTERVJU Z DOLGOLETNIM DELAVCEM V TEŠU

Izvedel sem intervju z g. Matjažem Posinekom, ki v Tešu dela že skoraj celotno delovno dobo (PRILOGA B). Tako sem si razširil pogled in razmišljanje o pomenu delovanja Teša in trenutnem stanju v družbi.

3.3. PRIMERJAVA ZNESKOV TOPLOTNE ENERGIJE V ŠALEŠKI DOLINI IN ZASAVSKI DOLINI

Primerjal sem ceno za ogrevanje gospodinjstva v dveh regijah. Tako sem ugotovil, če je znesek na položnici v Šaleški dolini manjši kot na položnici v Zasavski dolini.

3.4. IZDELAVA POUČNEGA FILMČKA

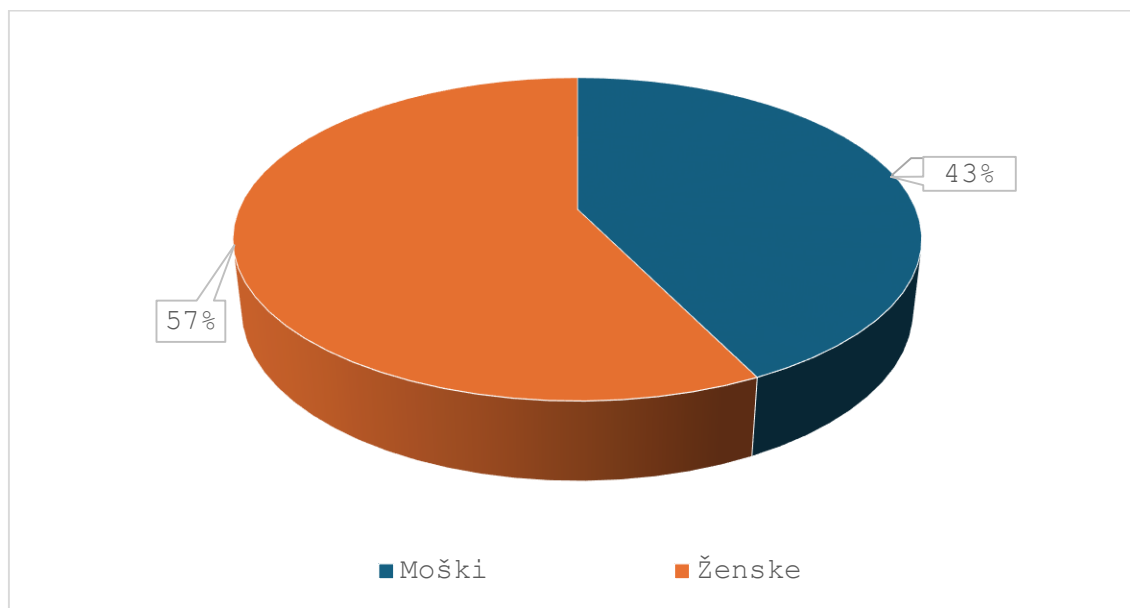
Izdelal sem kratek video in ga poslal svojim sošolcem, ki so si ga ogledali in se naučili nekaj več o Tešu.

Video je dosegljiv na naslovu:

<https://youtu.be/OMzr4MhREUs?si=1tPnr9CMen6tJxMA>

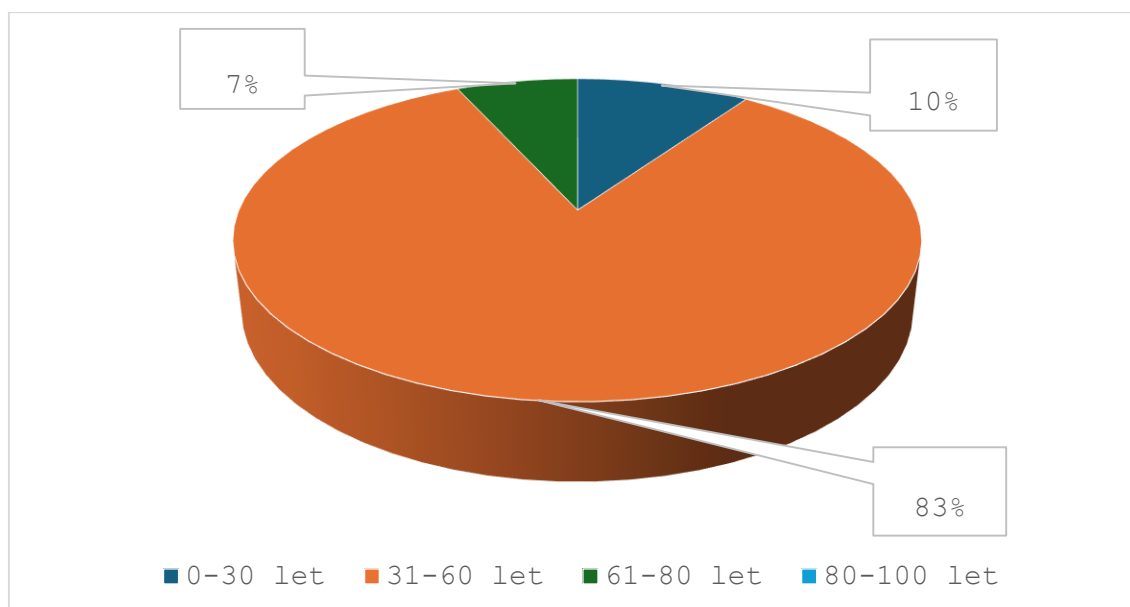
4. REZULTATI

4.1. REZULTATI ANKET

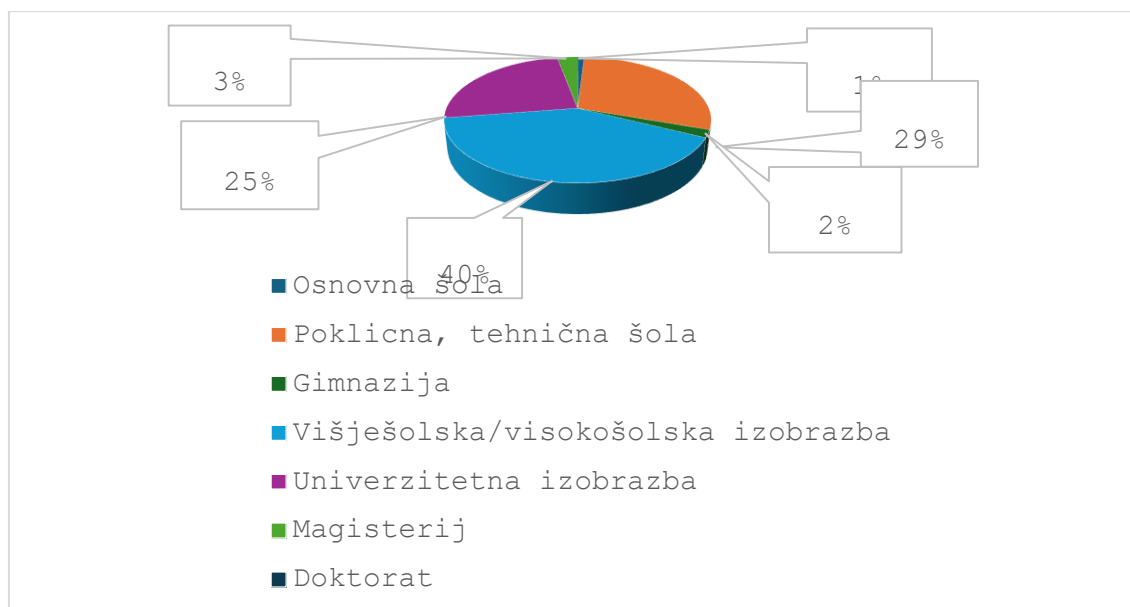
GRAF 1: SPOL ANKETIRANCEV

Anketiranci so bili pretežno ženskega spola, in sicer 59 (57,3 %), 44 (43 %) pa je bilo moških.

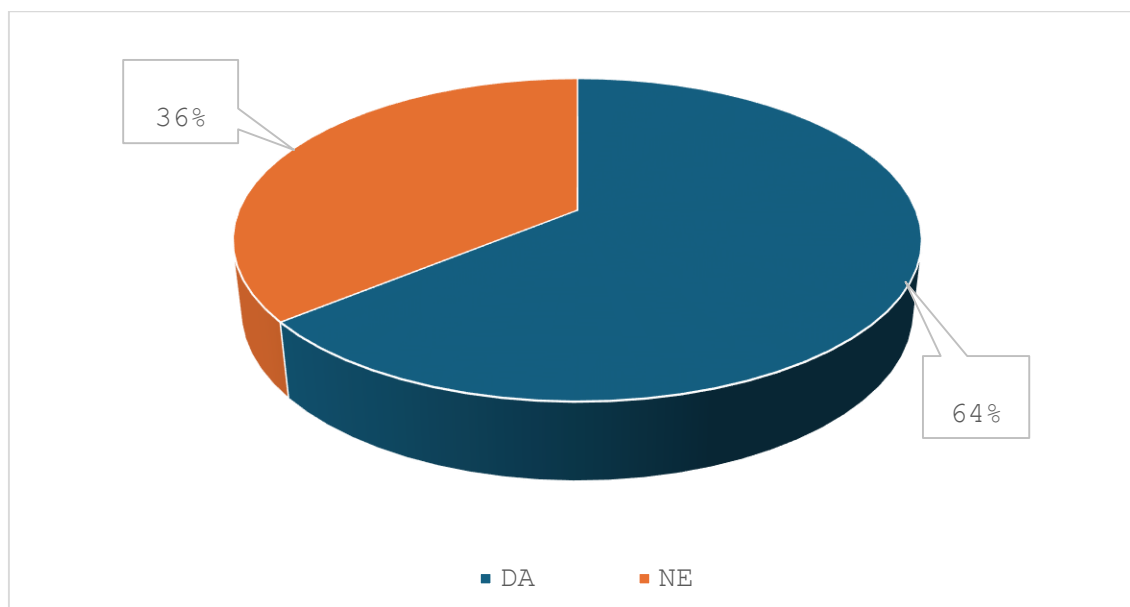
GRAF 2: STAROST ANKETIRANCEV

Večina anketirancev, kar 86 (83,5 %), je bila srednjih let, se pravi na sredini ali proti koncu svoje delovne dobe. Sledili so anketiranci med 0–30 let 10 (10 %). Najmanj je bilo anketirancev v starostnem obdobju nad 80 let (7 %).

GRAF 3: STOPNJA IZOBRAZBE

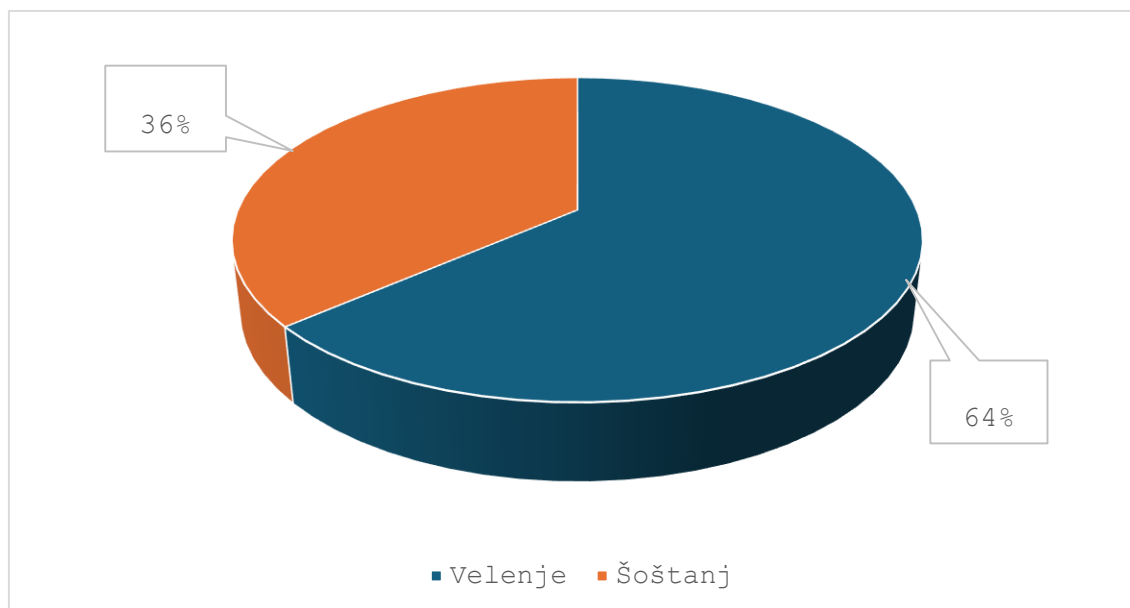
Prevladovali so anketiranci z višješolsko oziroma visokošolsko izobrazbo (41 oz. 39,8 %), sledijo anketiranci s poklicno srednjo šolo (30 oz. 29,1 %) in univerzitetno izobrazbo (25 oz. 24,3 %).

GRAF 4: ŠTEVILO ANKETIRANCEV IZ ŠALEŠKE DOLINE

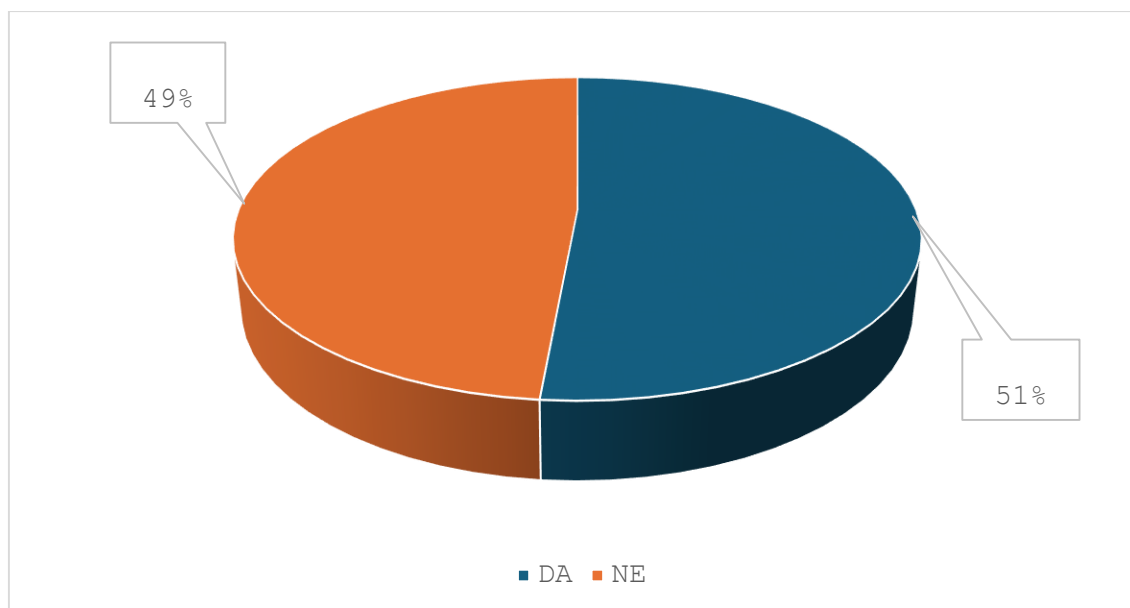
Večinoma so bili anketiranci prebivalci Šaleške doline (66 oz. 64,1 %), kar daje dober vpogled na življenje s Tešem v tej dolini.

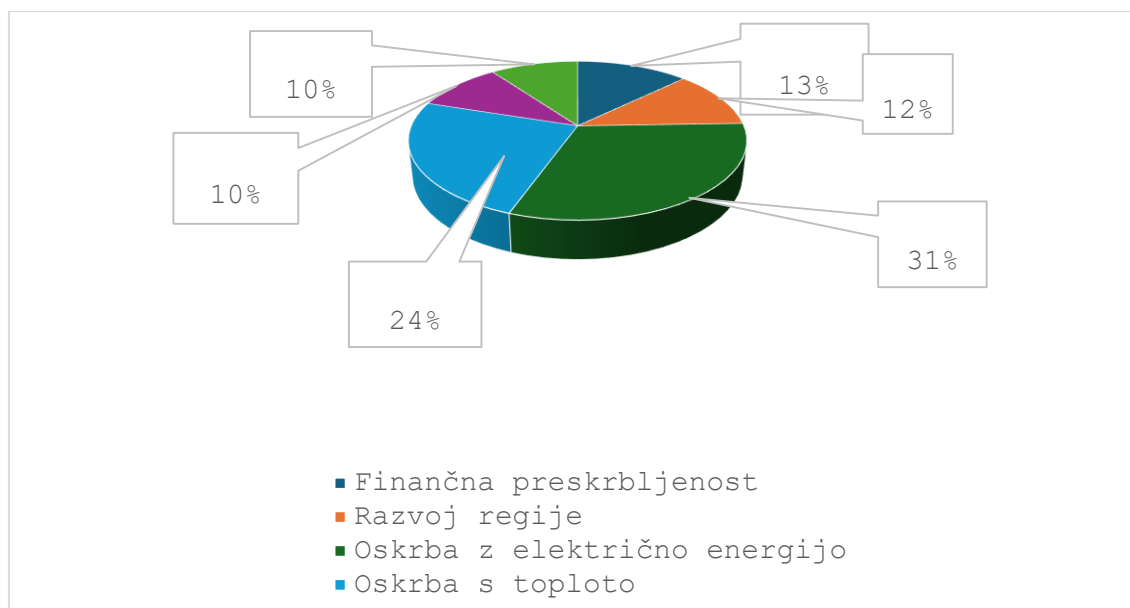
GRAF 5: ŠTEVILO ANKETIRANCEV V POSAMEZNI OBČINI

Več anketirancev je bilo iz občine Velenje – 42 (63,6 %), iz občine Šoštanj pa 24 (36,4 %).

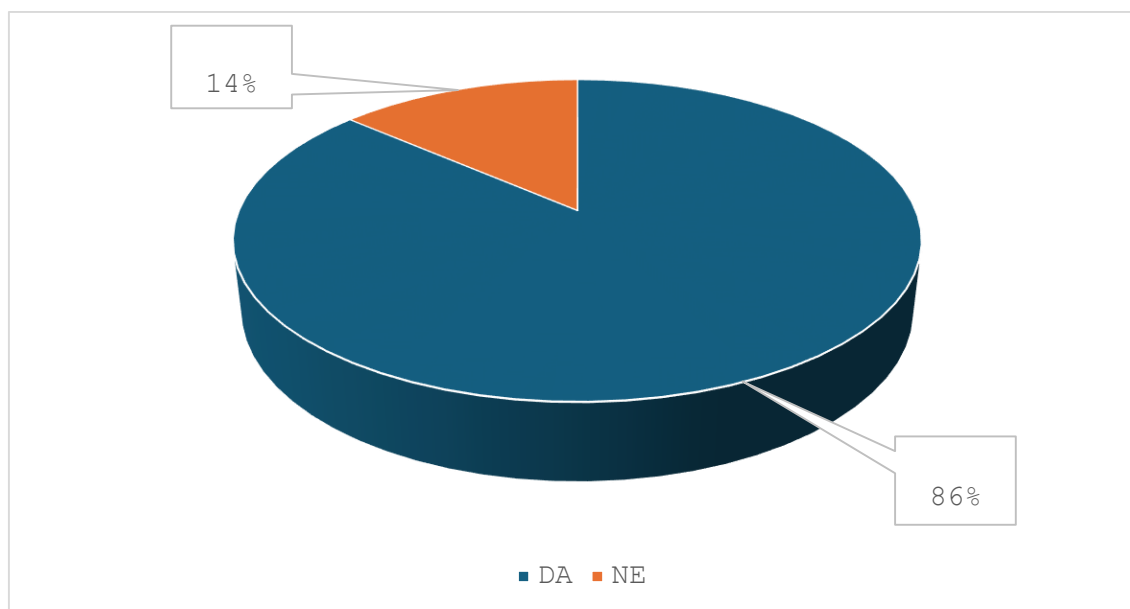
GRAF 6: ŠTEVILO ANKETIRANCEV ALI NJIHOVIH SORODNIKOV, KI DELAJO V TEŠU ALI PREMOGOVNiku VELENJE

Malo več kot polovica anketirancev oz. njihovih svojcev je zaposlenih oz. je bilo zaposlenih v Tešu ali Premogovniku Velenje, in sicer 53 (51,5 %). Anketiranci, ki so sodelovali v raziskavi in so zaposleni v Tešu, so tehniki vzdrževanja, elektroinženirji, delavci v rudniku, komercialisti, inženirji varstva pri delu, strokovni delavci, obratovalni delavci in drugi.

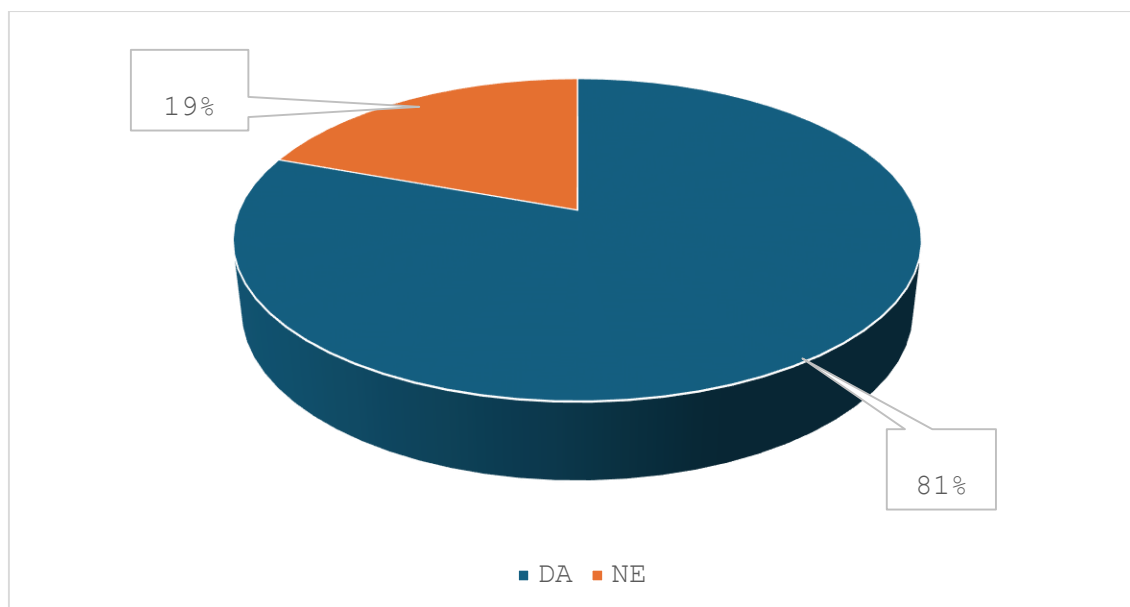
GRAF 7: POMEN TEŠA ZA ANKETIRANCE

Teš se anketirancem zdi najpomembnejši zaradi zagotavljanja električne energije – 90 (31 %), kot drugo so navedli oskrbo s toploto (71 anketiranih oz. 24 %). Malo manj anketirancem pa Teš predstavlja finančno preskrbljenost (37 oz. 13 %) in razvoj regije (34 oz. 12 %). Najmanj pa anketirancem izmed naštetega Teš predstavlja ponos in vpliv na okolje (29 oz. 10 %).

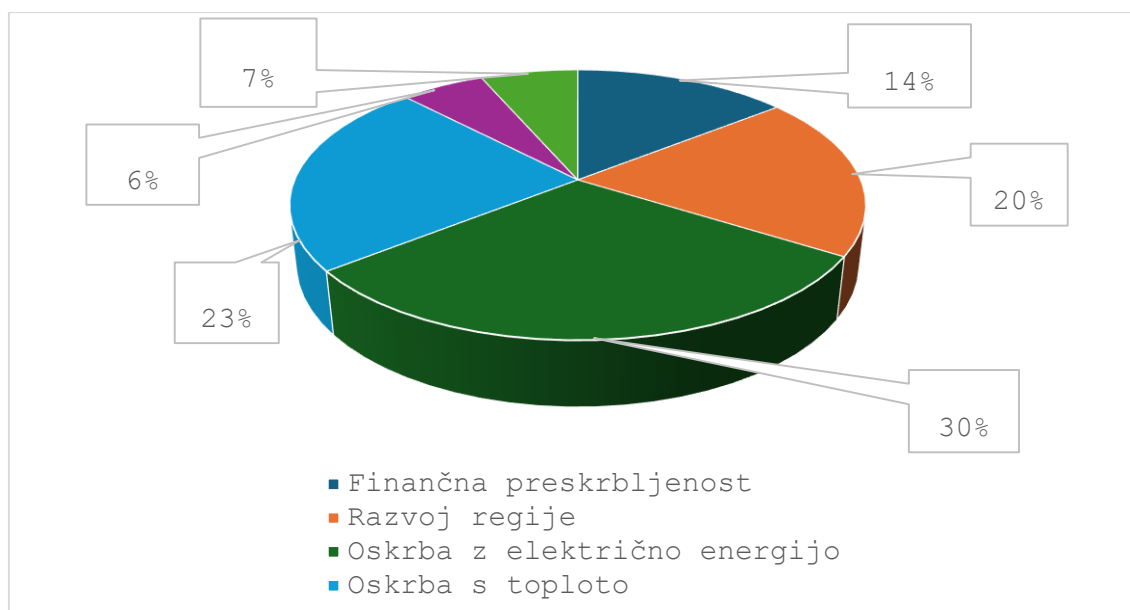
GRAF 8: POZNAVANJE PROBLEMATIKE TEŠA

Kar 89 anketirancev (86,4 %) dobro pozna problematiko zapiranja Teša.

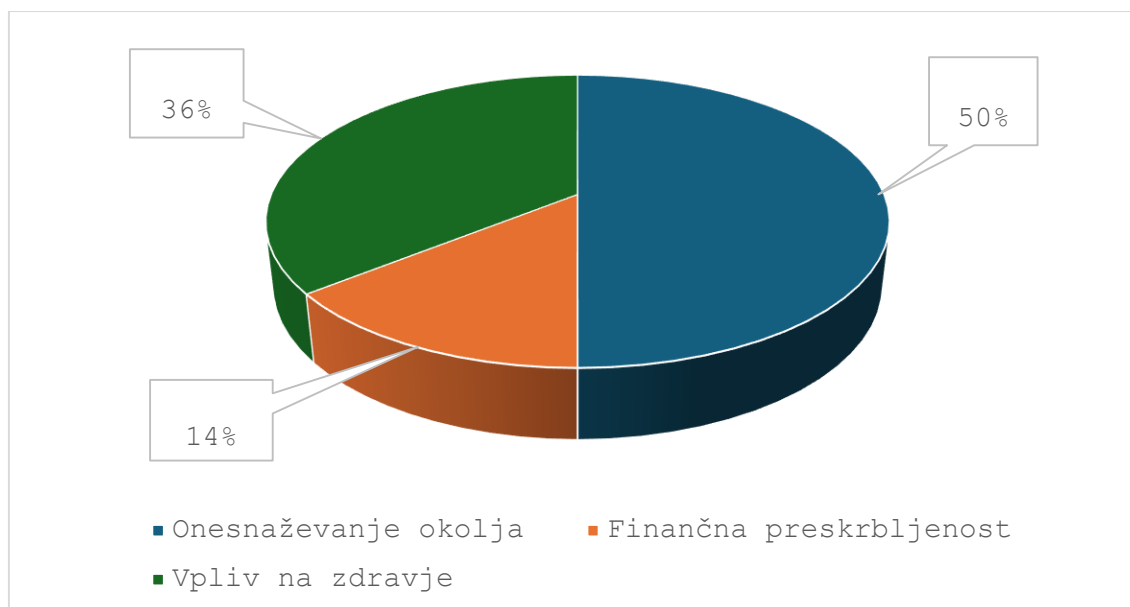
GRAF 9: ZASKRBLJENOST ANKETIRANCEV ZARADI RAZPRAV O ZAPIRANJU TEŠA

Kar 83 (80,6 %) anketirancem razprave o zapiranju Teša predstavlja zaskrbljenost. Ostalih 20 (19 %) pa zaradi tega ni zaskrbljenih.

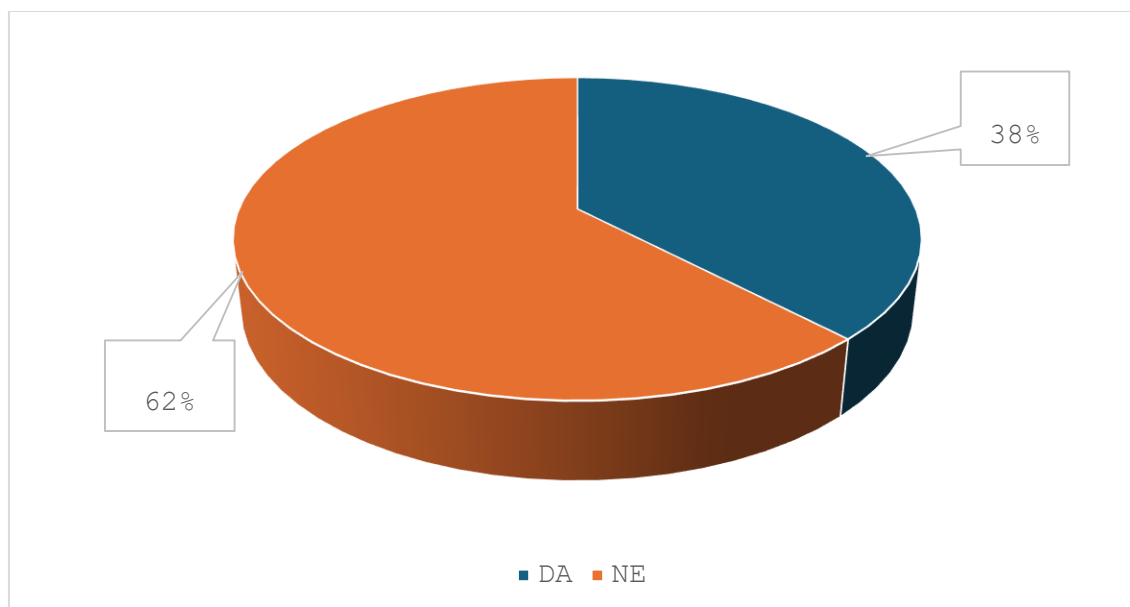
GRAF 10: RAZLOGI ZA ZASKRBLJENOST ANKETIRANCEV

Večino anketirancev (70 oz. 84,3 %) najbolj skrbi, kako bi zapiranje Teša vplivalo na oskrbo Šaleške doline z električno energijo. Malo več kot polovico (54) jih skrbi, kaj bo s toplotno energijo (65,1 %). Malo manj kot polovico anketirancev skrbi, kaj bo z razvojem Šaleške regije – 45 (54,2 %). Veliko anketirancev je izpostavilo problem finančne preskrbljenosti – 33 (39,8 %). Najmanj anketirancev skrbi ponos in brezposelnost zaradi zaprtja tovarne.

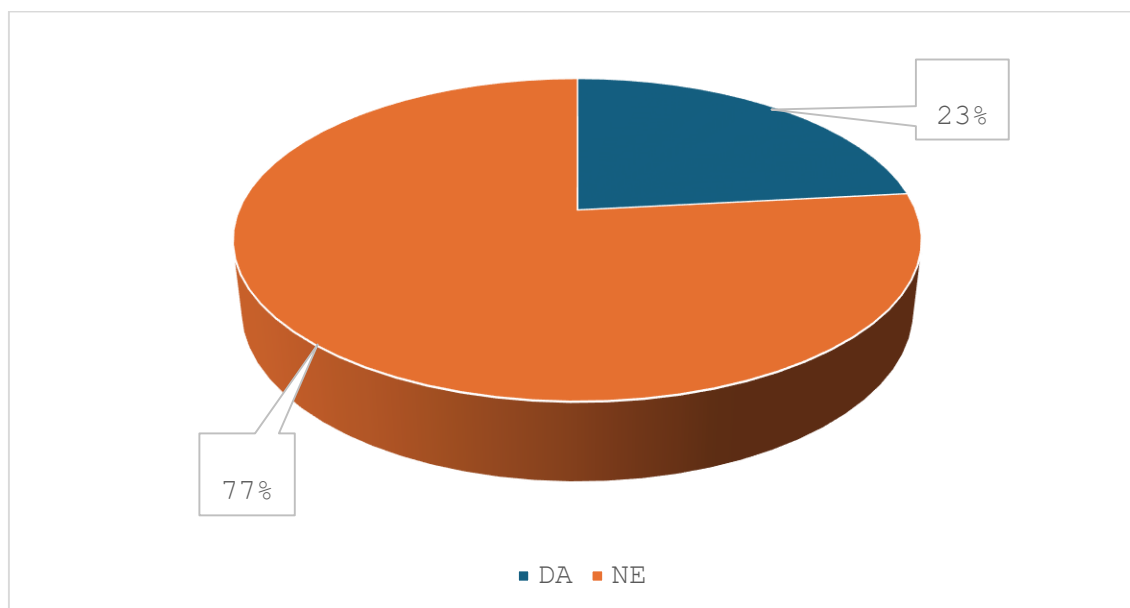
GRAF 11: RAZLOGI ZA NEZASKRBLJENOST ANKETIRANCEV

19,4 % anketirancev ne skrbi zaprtje Teša, saj so mnenja, da bi zaprtje zmanjšalo onesnaževanje okolja 14 (50 %), pozitivno bi vplivalo na zdravje prebivalcev 10 (36 %) in anketiranci so tudi brez Teša finančno preskrbljeni 4 (14 %).

GRAF 12: VPLIV TEŠA NA ZDRAVJE PREBIVALCEV ŠALEŠKE DOLINE

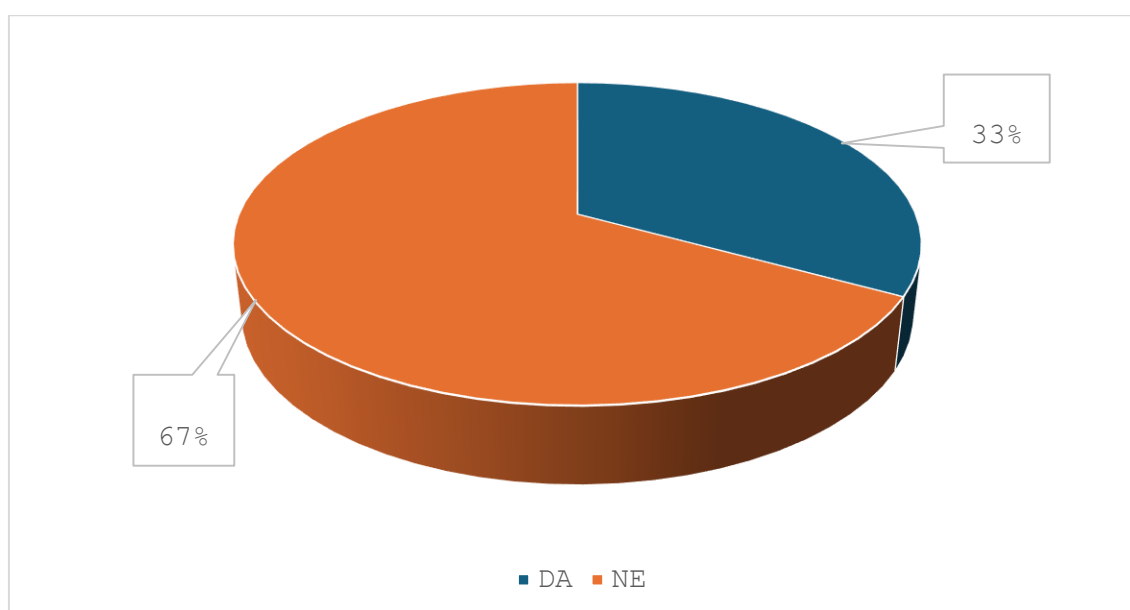
Večina anketirancev (64 oz. 62,1 %) je mnenja, da delovanje Teša ne vpliva na zdravje prebivalcev Šaleške doline. Ostalih 39 (38 %) pa trdi, da izpusti iz Teša v okolje in drugi negativni dejavniki vplivajo na zdravje prebivalcev iz Šaleške doline.

GRAF 13: VPLIV TEŠA NA ZDRAVJE ANKETIRANCEV

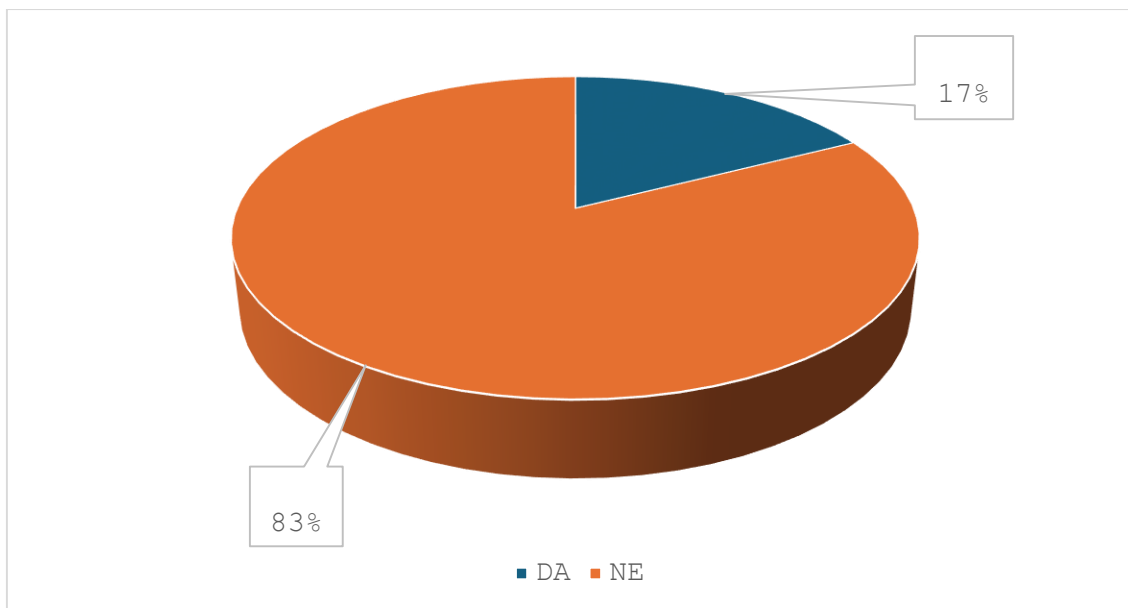
Kar 79 anketirancev (76,7 %) meni, da delovanje Teša nima vpliva na njihovo zdravje.

Po njihovem mnenju je Teš zgrajen iz najboljših materialov, verjamejo, da se upoštevajo najvišji standardi kakovosti, da so naprave večkrat kontrolirane in preverjene, zato zaupajo, da obratovanje ne vpliva na njihovo zdravje. Poudarjajo, da je v njihovem okolju veliko več drugih škodljivih dejavnikov (predvsem stres) in ni dokazov, da bi bil porast bolezni v tej regiji višji kot v ostalih slovenskih regijah.

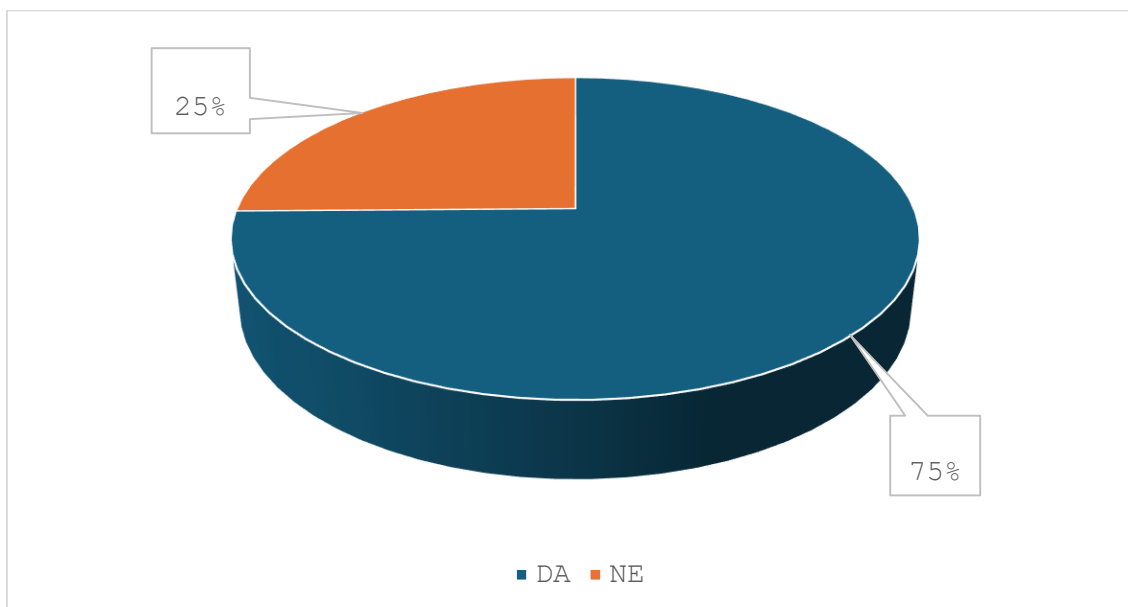
GRAF 14: STRINJANJE ANKETIRANCEV Z IDEJO, DA BI TEŠ SAMO OGREVAL ŠALEŠKO DOLINO

69 anketirancev (67 %) se ne strinja, da bi Teš Šaleško dolino ogreval samo s toplotno energijo.

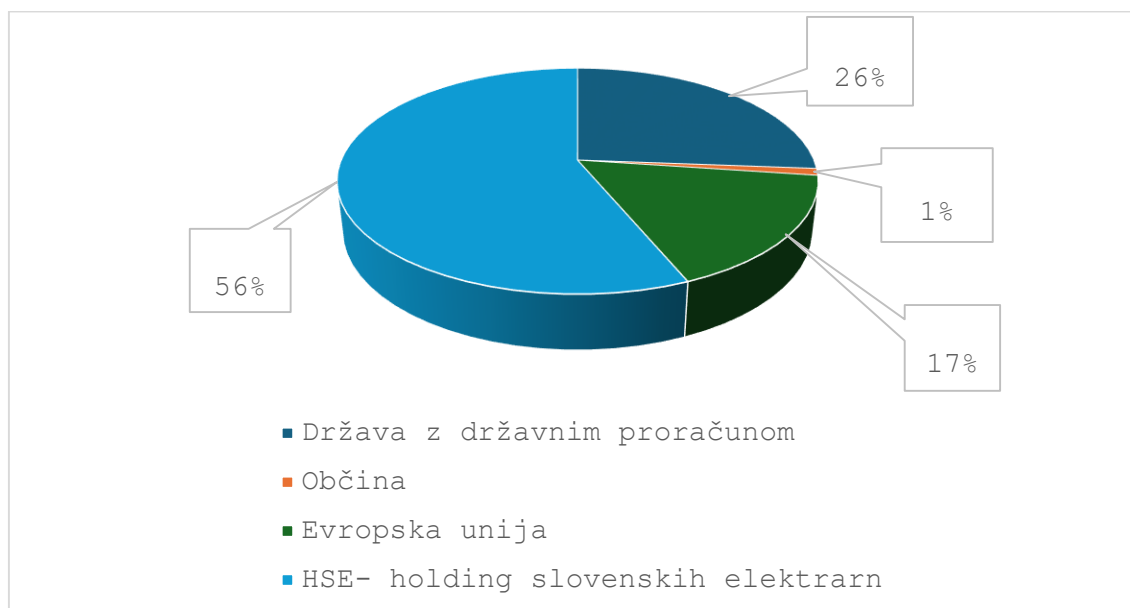
GRAF 15: MNENJE ANKETIRANCEV O TEM, DA JE BREZ TEŠA DOVOLJ ELEKTRIČNE ENERGIJE ZA SLOVENIJO

Po mnenju 85 anketirancev (82,5 %) za Slovenijo brez Teša ni dovolj električne energije, drugi menijo, da ima Slovenija tudi brez Teša dovolj električne energije (18 oz. 17 %).

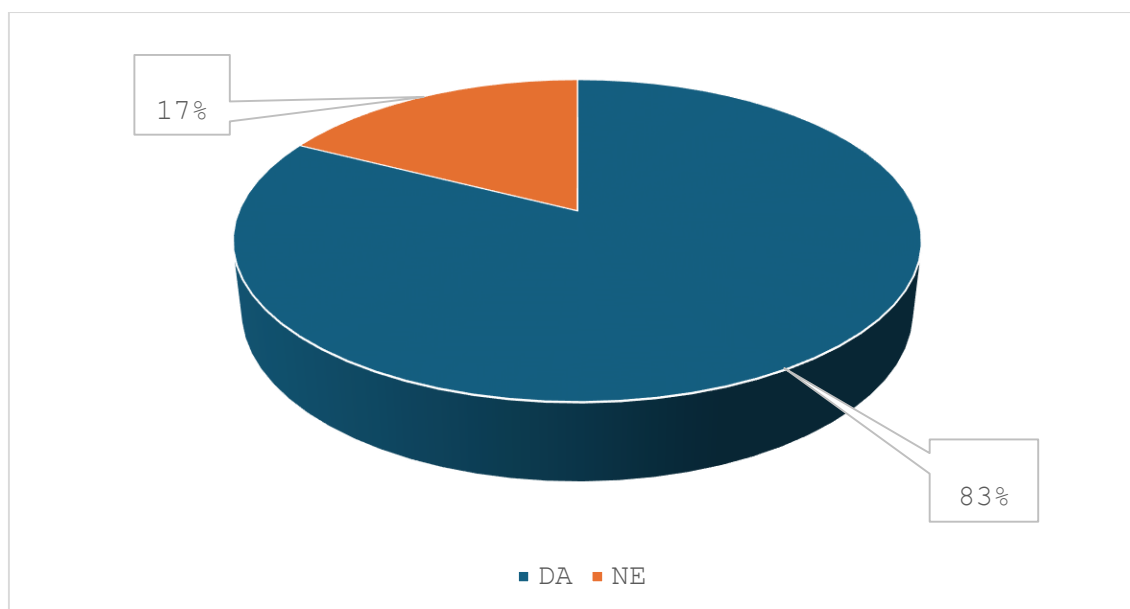
GRAF 16: POSPEŠENO ODHAJANJE MLADIH IZ ŠALEŠKE DOLINE ZARADI ZAPRTJA TEŠA

Anketiranci so mnenja, da bi zapiranje Teša pospešilo odhajanje mladih iz Šaleške doline (77 anketirancev oz. 74,8 %).

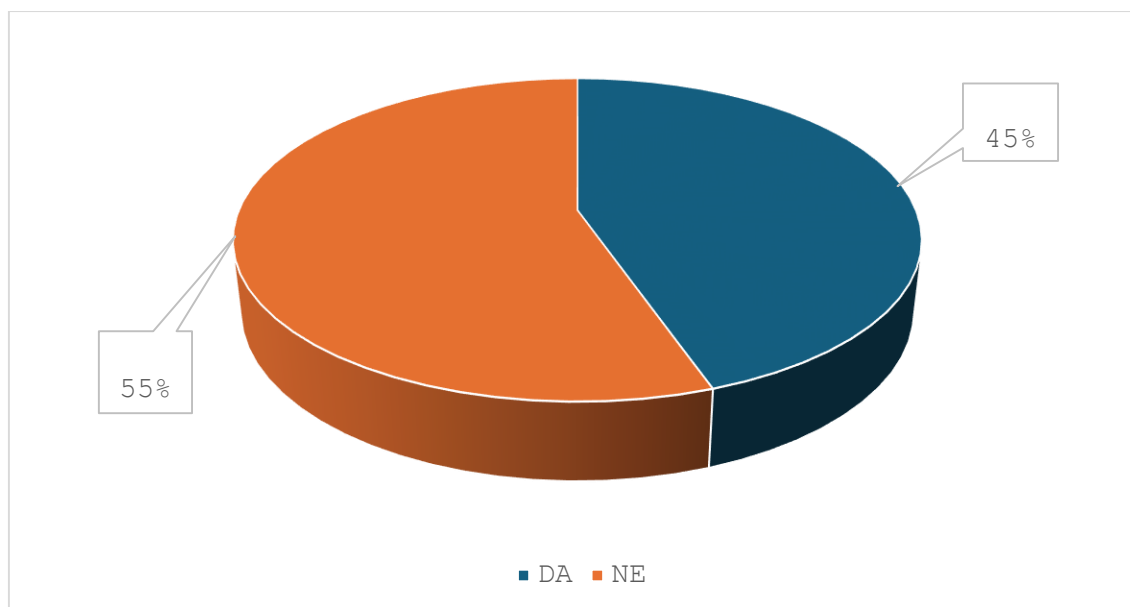
GRAF 17: FINANČNA POMOČ TEŠU PO MNENJU ANKETIRANCEV

Več kot polovica oz. 58 anketirancev (56,3 %) je mnenja, da bi moral HSE finančno pomagati Tešu, 27 (26,2 %) pa jih meni, da bi morala pomagati država Slovenija z državnim proračunom. Po mnenju 17 anketirancev (17 %) Evropska unija in po mnenju enega (1 %) občina nista ustrezen vir finančne pomoči.

GRAF 18: POVIŠANJE POLOŽNIC ZARADI ZAPRTJA TEŠA

Večino anketirancev (85 oz. 82,5 %) skrbi, da bi zaradi ukinjanja proizvodnje električne energije v Tešu prišlo do povišanja položnic za električno energijo na ravni celotne države.

GRAF 19: GRADNJA 6. BLOKA NAPAKA

Malo več kot polovica – 57 (55,3 %) anketirancev meni, da gradnja tako velikega 6. bloka ni bila napaka.

4.2. REZULTATI INTERVJUJA Z DELAVCEM V TEŠU

1. Koliko let ste zaposleni v Tešu?

35 let.

2. Kakšno delo opravljate?

Sem izobraževalec v oddelku za usposabljanje.

3. Ali radi opravljate to delo?

Da.

4. Kakšno je po vašem mnenju delovno okolje, vzdušje v podjetju?

Zaradi nejasnosti glede prihodnosti in prenehanja obratovanja Teš vzdušje v delavnem okolju ni ravno pozitivno.

5. Kateri dnevi v službi so najtežji?

Najtežje je delati, kadar se plani obratovanja podirajo in spreminjajo, tako se ne ve, kaj bo jutri.

6. Ali podjetje poskrbi za delavce Teša in kako?

Kako se poskrbi za zaposlene, je odvisno od krovne organizacije HSE.

7. Kdaj ste najbolj ponosni, da delate v Tešu?

Ko nam narava ne nudi dovolj obnovljivih virov (vode, vetra, sonca ...), ostane ključen vir električne energije, ki zagotavlja naš način življenja v državi, le Teš.

8. Ali bi mladim priporočali Teš kot možnost zaposlitve?

Priporočal bi zaposlitev v energetiki in Tešu, ki se že zdaj ukvarja z novimi tehnologijami, kot so vodik, sončne elektrarne ...

9. Kaj mislite, da Teš predstavlja za Šaleško dolino?

Teš je sinonim Šaleške doline, ne le kot proizvajalec električne energije, temveč žal tudi kot napačne naložbe v blok 6.

10. Kaj Teš predstavlja za Slovenijo?

Teš je največji uporabnik domačega, neodvisnega vira energije, premoga in še vedno zagotavlja zanesljivost elektroenergetskega sistema.

11. Kaj za Vas predstavlja Teš?

Teš mi predstavlja velik vir izkušenj in znanja, ki sem ga pridobil doma in v tujini ter ga lahko delim z mlajšimi zaposlenimi.

12. Mislite, da dejansko obstaja možnost zaprtja Teša?

Teš ne pomeni le premogovne tehnologije in po zaprtju premogovnih blokov bo Teš še vedno deloval, morda z drugim imenom in drugimi tehnologijami.

13. Kaj bi Šaleška dolina pridobila in kaj izgubila z zapiranjem Teša?

Šaleška dolina ima večjo težavo z zapiranjem premogovnika, to je ključno vprašanje pravičnega prehoda.

14. Ali je znotraj Teša kaj govora o zaprtju?

V naslednjih letih se moramo ukvarjati z uporabo novih tehnologij in izvesti čim več projektov, ki jih imamo v načrtu.

15. Če bi ponovno izbirali svojo poklicno pot (zaposlitev), bi ponovno izbrali Teš?

Ponovno bi izbral energetiko, saj je to področje ključno za dandanašnji način življenja.

g. Matjaž Posinek

5. RAZPRAVA – PODROBEN KOMENTAR REZULTATOV

5.1. ANKETIRANJE PREBIVALCEV ŠALEŠKE DOLINE

V anketi je sodelovalo približno enako število moških in žensk, anketiral sem prebivalce Šaleške doline, zaposlene v tovarni Teš, ti pa so anketo poslali še v Premogovnik Velenje. Predvidevam, da je v rudniku večji del zaposlenih moških, zato v celotnem številu anketirancev za kanček prevladujejo.

Med anketiranci, ki so tam zaposleni, je večji del anketirancev na sredini delovne dobe, se pravi, da imajo veliko izkušenj in mnenj, kar je moja raziskavo naredilo bolj realno. Nekaj anketirancev je v začetku svoje delovne dobe, zato imajo drugačen pogled in so bolj zagnani za delo. Manjši del anketirancev pa je na koncu svoje delovne dobe, zato ne gleda toliko v prihodnost svojega podjetja, vendar pa jim podjetje predstavlja več kot samo finančno preskrbljenost. Podjetju so bolj pripadni in podjetje jim je v ponos, saj so tam preživeli večji del svojega življenja.

Zanimivo mi je bilo, da so stopnje izobrazbe zaposlenih občutno različne. Prevladovali so osebe z višješolsko izobrazbo, sledile so jim osebe s poklicno, tehniško srednjo šolo, nato pa še z univerzitetno izobrazbo. Sklepam, da imajo ti ljudje zelo veliko znanja, ki ga lahko povezujejo s stanjem, ki je trenutno v družbi, in podajo odgovore, primerne moji raziskavi.

Prevladovali so anketiranci, ki so prebivalci Šaleške doline. Zdi se mi, da sem s tem pridobil še podrobnejše in bolj poglobljene rezultate. Prebivalci Šaleške doline so zelo navezani na Termoelektrarno Šoštanj, saj je to bila in je še vedno ena največji tovarn v Sloveniji. Veliko ljudi je bilo tam tudi zaposlenih, zato so nanjo tudi čustveno navezani. Pomembno je, da podajo svoje mnenje, ki je neprecenljivo, saj oni najbolj vedo, kaj se je zares dogajalo in zakaj je prišlo do točke zapiranja. Dobrodošli pa so bili tudi odgovori prebivalcev drugih regij, ki na termoelektrarno niso tako čustveno navezani in na vso situacijo gledajo bolj objektivno.

Kar nekaj anketirancev ne živi v Šaleški dolini, zato predvidevam, da so zaposleni v drugih podjetjih. Možno je tudi, da se iz drugih regij vozijo do teh tovarn in tu delajo. Predvsem se v odstotek zaposlenosti vplete tudi zgodovina. V preteklosti, v času Jugoslavije, so se množično preseljevali v kraje v Šaleški dolini zaradi velikih tovarn, kot so Gorenje, Premogovnik Velenje in Teš, predvsem zaradi zaslužka in stabilnih delovnih mest. V nadaljevanju pa so potomci teh ljudi ostali v teh krajih in se zaposlovali na istih delovnih mestih.

Anketiranci, ki delajo v Tešu ali Premogovniku Velenje, so v večini tam zaposleni od 30 do 40 let. To mi pove, da so to zelo stabilne službe, kjer se trudijo, da bi obdržali svoje zaposlene.

Glede na to, da so nekateri tam že tako dolgo zaposleni, so mi lahko dali zelo verodostojne rezultate, ki so mi bili pri raziskavi v veliko pomoč. Na anketo so odgovarjali ljudje, z različnimi in zanimivimi poklici (tehnik vzdrževanja, inženir strojnega področja, izobraževalec, delavec v rudniku ...). To pomeni, da so zaposleni strokovnjaki na različnih področjih, kar prinaša zanimive odgovore.

Anketirancem termoelektrarna v večini predstavlja oskrbo z električno energijo, kar ni presenetljivo, saj vsi prebivalci Slovenije, ki niso v okolici Teša, to tovarno povezujejo z proizvodnjo električne energije. Veliko anketirancev pa je izpostavilo tudi oskrbo s toplotno energijo. Ti anketiranci so po mojem mnenju prebivalci Šaleške doline, saj Teš samo njih oskrbuje s toplotno energijo. Nekaj anketirancem Teš predstavlja finančno preskrbljenost. To pripisujem dejstvu, da je kar nekaj anketirancev tam zaposlenih in jim Teš predstavlja vir zaslužka. V še manjšem številu pa anketirancem Teš pomeni razvoj regije, saj so leta, v katerih je bil Teš na svojem vrhuncu, minila in zdaj se je situacija drastično poslabšala, kar posledično vpliva na razvoj regije. Najmanjkrat pa so anketiranci izbrali možnost ponosa, kar pripisujem ugotovitvam, da ta del anketirancev ni dolgo v tovarni in se z njo ni tako povezal kot drugi, ki so tam že dlje časa. Možno je tudi, da bi zaradi stanja v tovarni nekateri izgubili ponos, ki so ga prej imeli. Kot drugo pa so navedli tudi onesnaževanje okolja. Ta odgovor je bil naveden v manjšem delu, kar prikazuje na slabo ozaveščanje o onesnaževanju okolja.

Večina anketirancev je na vprašanje, če poznajo problematiko zapiranja Teša, odgovorila z da. Takšne odgovore sem pridobil predvsem zato, ker je bilo anketiranih veliko prebivalcev Šaleške doline in so s to problematiko seznanjeni. Ostali, ki so odgovorili z da, pa so verjetno s to problematiko seznanjeni s strani medijev.

Skoraj vse anketirance skrbijo razprave o zaprtju Teša. Za skrb imajo veliko razlogov. Izstopala je oskrba z električno energijo. Verjetno je izstopala prav ta zato, ker je to termoelektrarna in njena primarna naloga je oskrbovanje z električno energijo. Če bi prišlo do zaprtja tako velikega vira električne energije v Sloveniji, bi to na svoji koži občutili vsi prebivalci Slovenije. Navedli so tudi oskrbo s toplotno energijo, saj je kar nekaj anketirancev iz Šaleške doline in jih Teš oskrbuje s toplotno energijo. V primeru zaprtja bi se vsem prebivalcem Šaleške doline zvišal znesek na položnicah za toplotno energijo. Presenetilo me je to, da je kar nekaj anketirancev izbralo možnost razvoja regije. To pomeni, da jih še vedno skrbi prihodnost regije, v kateri živijo. V veliki meri so izbrali tudi finančno preskrbljenost, kar je razumljivo, saj je veliko anketirancev zaposlenih v Tešu in v primeru zaprtja ne bi imeli vira zaslužka. To lahko povežemo tudi z odgovorom o brezposelnosti, ki bi doletela veliko zaposlenih v Tešu.

Ponos pa so izbrali v najmanjšem številu, kar kaže na to, da ne skrivajo razočaranja nad situacijo, v kateri se nahaja Teš.

Peščica ljudi pa je na to vprašanje odgovorila z ne. Razprave o zaprtju jih ne skrbijo iz različnih razlogov. Predvsem so poudarili onesnaževanje okolja, čeprav vemo, da Teš ustreza strogim okoljskim predpisom. To je pozitivno, saj se zavedajo, koliko strupenih plinov proizvede tako velika termoelektrarna. Razprave jih ne skrbijo, saj bi z zaprtjem pripomogli k manjšemu onesnaženju okolja. V večjem številu so navedli tudi vpliv na zdravje, kar je razumljivo, saj se ljudje zavedajo, kakšne posledice na telesu puščajo tako strupeni plini. Če bi prišlo do zaprtja, bi tudi to pozitivno vplivalo na naše zdravje. Najmanjkrat pa so izbrali odgovor o finančni preskrbljenosti. To me preseneča, saj sem na ta način ugotovil, da imajo ljudje tudi v primeru zaprtja druge možnosti zaposlitve in virov zaslužka.

Vendar pa veliko anketirancev meni, da Teš ne vpliva na zdravje prebivalcev Šaleške doline, ker zaupajo filtrom, ki so najboljše kvalitete in prečiščujejo vse pline, ki bi bili lahko škodljivi za vse ljudi. Zdi se jim, da je v življenju veliko več dejavnikov, ki bolj škodujejo zdravju kot sama termoelektrarna. Predvsem poudarjajo, da je ob delovanju Teša v ozračju premajhna količina škodljivih delcev, ki bi resnično škodovali našemu zdravju. Nekaj anketirancev pa misli, da Teš vendarle vpliva na zdravje prebivalcev Šaleške doline. Takšnega mišljenja so zaradi več razlogov, kot sta predvsem slaba kakovost zraka zaradi izpušnih plinov in ropot. Omenili pa so tudi prah in psihično breme. To so po mojem mnenju omenili zaposleni v Tešu. Glede vpliva na zdravje njih samih pa se je kar nekaj ljudi strinjalo, da Teš slabo vpliva na njihova pljuča. To so bili verjetno ljudje, ki živijo v bližini Teša ali tam delajo.

V anketi sem postavil tudi vprašanje o tem, če se strinjajo, da bi Teš Šaleško dolino oskrboval samo s toplotno energijo. Večina se s tem predlogom ni strinjala. Verjetno se s tem niso strinjali, ker so v začetku to termoelektrarno zgradili z namenom, da bi proizvajala električno energijo, ne toplotne. Čeprav prebivalci Šaleške doline pridobivajo toplotno energijo od Teša, jim je električna energija pomembnejša. Tudi 6. blok so zgradili z namenom, da bi razbremenili petega in ostale bloke in bi pospešeno proizvajali električno energijo. Ob gorenju premoga preko vodne pare in s pomočjo turbin nastaja električna energija, toplotna energija je le stranski produkt, ki bi s tem načinom postala primarna namesto električne. Občutek imam, da bi se to lahko povezovalo tudi z rudnikom, saj je ta termoelektrarna pokurila že veliko premoga, zdaj pa bi ga kurili samo za toplotno energijo. Če bi Teš postala toplotna, bi prišlo na trg tudi manj električne energije, s katero bi lahko trgovali z drugimi državami. Manjši del anketirancev pa se s tem predlogom strinja.

To so verjetno prebivalci Šaleške doline, saj bi s tem še vedno pridobivali toplotno energijo. To pomeni, da je nekaterim bolj pomembna toplotna energija, ki jo porablja samo Šaleška dolina, kot pa električna, ki pride prav vsem prebivalcem Slovenije. Če bi Teš postala toplarna, bi posledično prišlo do manjšega onesnaževanja okolja kot prej. V zadnjem času smo priča dejstvu, da je Teš vendarle postal toplarna.

Anketiranci se v večini strinjajo, da brez Teša ne bi bilo dovolj električne energije. Predvidevam, da so takšnega mišljenja zato, ker je Teš ena najbolj znanih tovarn, ki proizvaja električno energijo v Sloveniji. Holding Slovenske elektrarne ima vlogo trgovca z električno energijo, ki jo proizvedemo v Sloveniji. S pridobljeno elektriko trgujejo z ostalimi 19 evropskimi državami. To lahko povežem s tem, da bi v primeru prenehanja delovanja Teša prišlo do zmanjšanja količine električne energije, s katero bi lahko trgovali. Pomembno je tudi, da nismo samo odvisni od ostalih dobaviteljev, temveč smo samooskrbni in v veliki meri porabljamo električno energijo zase. S tem smo tudi bolj neodvisni od drugih držav, ki proizvajajo energijo za uporabo. Nekateri so mnenja, da bi bilo tudi brez Teša dovolj električne energije za Slovenijo. Na nek način se tudi s tem strinjam, saj bi lahko postali bolj odvisni od tujih trgov, s katerih bi pridobivali električno energijo. Tudi brez Teša imamo veliko elektrarn, ki bi nadomestile precejšnjo izgubo v omrežju, če bi Teš prenehal s proizvodnjem električne energije.

Po mnenju večine bi zaprtje Teša pospešilo odhajanje mladih iz Šaleške doline. Zdi se mi, da mladi v začetku svoje poklicne poti verjetno iščejo stabilno službo, ki ima trdno prihodnost. Prav v teh letih si začenjajo ustvarjati družine in si želijo stabilen vir zaslužka. Veliko bi jih odšlo zato, ker je Teš ena od največjih tovarn in bi se s tem izgubilo več delovnih mest. Nekaj anketirancev pa meni, da mladi ne bi odšli iz Šaleške doline, ampak bi se zaposlili v drugih velikih tovarnah in industrijskih obratih, ker so verjetno zaradi zaposlitve v Tešu že prej živeli v bližini Teša in bi bilo zanje boljše, da bi se zaposlili nekje v Šaleški dolini.

Teš je v tem trenutku v slabem finančnem položaju. Kdo bi mu lahko finančno pomagal? V večini so se anketiranci odločili za HSE. HSE in Teš sta v preteklosti sodelovala. Teš je deloval pod okriljem HSE, ki ima pod sabo večino slovenskih elektrarn. Kot je bilo pojasnjeno že prej, je HSE v vlogi trgovca in pridobljeno električno energijo iz Teša preusmerja na evropski trg. Ob gradnji 6. bloka je HSE podpisala poravnavo v vrednosti 261 milijonov evrov. Po vsej preteklosti bi bilo najbolj logično, da bi prav HSE finančno pomagal Tešu. V preteklem času pa sem opazil novice, da HSE odmika roke in Teš pušča brez finančne pomoči. To sem slišal po tem, ko so anketiranci že izpolnili anketo, tako da me tak odziv ni presenetil. Kot drugo možnost so predlagali državo z državnim proračunom.

Takšen odziv me tudi ni presenetil, saj nekateri anketiranci od države pričakujejo, da finančno pomaga termoelektrarni, ki je zelo znana v Sloveniji. Kot tretje so navedli Evropsko unijo. To se mi zdi razumljivo, saj bi lahko s tehtnimi razlogi iz evropskih sredstev pridobili potreben denar za pomoč Tešu. Skoraj nihče ni izbral

občine, kar me ne preseneča, saj občina nima dovolj denarja, da bi pomagala pri tako veliki izgubi.

Večina anketiranih meni, da bi se ob prenehanju delovanja Teša zvišal znesek na položnici za elektriko. S tem se ne strinjam, ampak razumem, kako razmišljajo. Ker bi tako velik vir električne energije prenehal delovati, bi morali drugi viri še v večjih količinah proizvajati električno energijo. Ampak med vire po mojem mnenju niso upoštevali drugih držav, iz katerih lahko kupimo elektriko, ne da bi se na položnici zvišal znesek. Mogoče je večina mislila tudi na to, da bi imeli s tem manj električne energije v omrežju, s katero bi lahko trgovali, ampak to po mojem mnenju ne bi vplivalo na opazne razlike na položnici za elektriko.

Ena izmed novjših pridobitev Tešu je bil 6. blok. V anketi me je zanimalo, če je bila gradnja tako velikega bloka napaka. Odgovori so bili polovično razdeljeni. Tisti, ki mislijo, da je to bila napaka, so napisali tudi vzroke. Poudarjali so, da so prebivalce Slovenije vleкли za nos in da je bil največji problem v politiki. Po njihovem mnenju je bil ta blok preplačan. Dogajala se je tudi korupcija. Zdi se jim, da tudi s 6. blokom Slovenija ni samooskrbna država z električno energijo. Odgovori so povezani tudi s Premogovnikom Velenje, v katerem je premalo premoga za delovanje tako velikega bloka. Zelo zanimiva se mi je zdela odkritost anketirancev, ki so napisali, da so bili zavedeni, poslušali so same laži, finančno se ni izšlo, kot so pričakovali. Problem je bil tudi načrt, ki, kot vidimo, zdaj ni bil povsem izpopolnjen.

Veliko ljudem pa se 6. blok ne zdi napaka. Večina je napisala, da v Sloveniji potrebujemo elektriko in zanesljiv vir energije. Veliko jih je napisalo, da je 6. blok še vedno najnaprednejši termo blok v Evropi. Je velikega pomena za prihodnost, da se bo Slovenija še naprej razvijala.

Po mojem mnenju je to ena najnaprednejših tehnologij in je velikega pomena za Slovenijo. Iz odgovorov pa sem razbral, da je ob tej gradnji še veliko prikritih zgodb, ki jih nočejo deliti z javnostjo. Prav zato se zdaj sploh pogovarjamo o zaprtju ene največjih termoelektrarn v Sloveniji in Evropi.

5.2. INTERVJU Z DELAVCEM V TERMoeLEKTRARNI ŠOŠTANJ

Ob raziskovanju sem intervjuval zaposlenega v Tešu. S tem sem si še bolj razširil pogled, kakšno je trenutno stanje v družbi in kako se počutijo zaposleni, ki od termoelektrarne pridobivajo zaslužek. Ta vprašanja sem zastavil gospodu Matjažu Posineku. Na začetku sem mu postavil nekaj osnovnih vprašanj. Ugotovil sem, da v Tešu dela že 35. leto, kar pomeni, da lahko primerja stanje termoelektrarne danes in prej. Opravlja službo izobraževalca v oddelku za usposabljanje, kar daje možnost, da bo na vprašanja odgovarjal bolj subjektivno kot nekateri direktorji, ki samo nadzorujejo potek dela.

Odgovoril mi je, da rad opravlja to delo, kar pomeni, da klima v podjetju še ni tako slaba, četudi so v slabi situaciji. Takoj potem pa je zatrdil, da svoje delo rad opravlja, ampak stanje v družbi ni pozitivno, kar ovrže moje razmišljanje pri prejšnjem odgovoru. Vprašal sem tudi, kaj so zanj najtežji dnevi. Odgovoril je, da se plani neprestano podirajo, kar mu ni po volji. Ne ve se, kaj bo jutri. Takšen odgovor sem pričakoval, saj se mi je zdelo, da so delavci v neprestani stiski in ne vedo, če bodo čez nekaj časa še imeli službo ali ne. Planu se spreminjajo, stari Teš se ruši. Povedal je tudi, da je oskrbljenost delavcev odvisna od krovne organizacije HSE. To se mi ne zdi presenetljivo, ampak sem v preteklem mesecu zasledil, da HSE tako rekoč odmika roke od Teša in se posledično mogoče slabše poskrbi za delavce.

Poudaril je, da je na družbo tudi ponosen, saj ko ni dovolj obnovljivih virov za pridobivanje energije, se Slovenija lahko zanese samo oziroma v večini na Teš. Presenetljivo, mladim priporoča, da se v Tešu zaposlijo predvsem v oddelkih, ki se ukvarjajo z novjšimi tehnologijami pridobivanja električne energije (uporaba vodika kot vir energije). Teš po njegovem mnenju za Šaleško dolino predstavlja sinonim za pridobivanje energije, ampak po drugi strani tudi napačno naložbo v blok 6. Na podlagi tega odgovora sem ugotovil, da tudi nekaj delavcev trdi, da je bila naložba v blok 6 napaka, kar prikazuje velike nestabilnosti znotraj družbe. Za Slovenijo pa predstavlja tudi neodvisen vir električne energije, zatrjuje gospod Posinek. Zanj Teš predstavlja tudi vir izkušenj in znanja, ki ga lahko deli z mlajšimi zaposlenimi, kar je razumljivo, saj je tam zaposlen že več kot 30 let. To je doba, v kateri pridobiš veliko znanja. Po njegovem mnenju bi lahko Teš deloval še pod kakim drugim imenom ali podjetjem, ampak se mu zdi to malo verjetno. Teš proizvaja večino električne energije v Sloveniji in je po mojem mnenju zelo majhna možnost zaprtja. V povezavi z zapiranjem Teša je izpostavil, da je večji problem za Šaleško dolino zapiranje rudnika in s tem povezane termoelektrarne.

Povedal je tudi nekaj o pravičnem prehodu, s čimer se popolnoma strinjam, saj je to aktualni problem Šaleške doline in celotne Slovenije. Vprašal sem tudi, če se v podjetju govori o zaprtju. Odgovoril je, da se morajo osredotočiti na naslednje cilje, ki so si jih zastavili. To pomeni, da imajo še nekaj ciljev, v katere so usmerjeni in imajo vodilo za naslednja leta. Zadnje vprašanje, ki sem ga zastavil, pa je bilo, če bi še enkrat izbral isto poklicno pot. Odgovoril je z da, saj je energetika zelo pomemben del v katerem koli podobnem podjetju in da tega ne obžaluje.

5.3. PRIMERJANJE DVEH POLOŽNIC

Med raziskavo me je prešinila ideja, da primerjam dva zneska za ogrevanje gospodinjstva. Slišal sem govorice o tem, da so cene za toplotno energijo manjše v Šaleški dolini kot drugod po Sloveniji. Po mojem mnenju bi morale biti cene enake za vse v Sloveniji, a ugotovil sem, da ni tako. Primerjal sem položnici komunalnih storitev v Šaleški in Zasavski dolini. Da so bile raziskave s čim manj spremenljivkami, sem pridobil položnice za mesec oktober. Ob pogledu na znesek plačila položnice sem opazil veliko razliko. Oba objekta sta imela različno porabo toplotne energije, kar pripisujem dejstvu, da so navade potrošnikov precej različne, kljub temu da naj bi imela stanovanja približno enako kvadraturo. Osredotočil sem se samo na postavko na računu Ogrevanje prostorov gospodinjstva 1. Cena 1MWh v zasavski regiji je 120,00000 evrov, medtem ko je v Šaleški dolini manjša - 89,12614 evra. Tudi na spletu sem zasledil zelo različne vrednosti cene 1MWh toplote v različnih občinah. Vseeno pa sem tako izvedel, da je položnica za toplotno energijo v Šaleški dolini manjša, in sicer na račun Teša, ki za manj denarja oskrbuje s toplotno energijo vse v Šaleški dolini. Da sem bil natančno prepričan o predpostavki, sem na isti položnici poiskal tudi obračunsko moč toplote za ogrevanje prostorov. Zopet je bil znesek nižji na položnici v Šaleški dolini. Dodatek k toploti in prispevek za OVE in SPTE pa sta na obeh položnicah enaka, kajti verjetno ga predpisuje država.

5.4. IZDELAVA VIDEOA

V nalogi sem se precej poglobil v pridobivanje električne energije. Za vse nas je zelo pomembna. Zavedam se, da tudi nas mlade zadeva prihodnost, v kateri bo verjetno velika potreba po električni energiji. Zanimalo pa me je, kaj moji sovrstniki menijo o tem in sploh, v kolikšni meri poznajo proizvodnjo električne energije in problematiko v lokalnem okolju.

Videoposnetek je dostopen na naslovu:

<https://youtu.be/OMzr4MhREUs?si=1tPnr9CMen6tJxMA>

6. ZAKLJUČEK

6.1. PREGLED HIPOTEZ

H1: Vsaj eden od družinskih članov, ki so prebivalci Šaleške doline, je zaposlen v Tešu ali Premogovniku Velenje.

Med anketiranci je bilo 51,5 % takih, ki so sami oz. njihovi svojci zaposleni v Tešu ali Premogovniku Velenje. Če pa pogledamo samo anketirance, ki so prebivalci Šaleške doline, je tam zaposlenih kar 75,8 %, zato lahko svojo hipotezo, da je vsaj eden od družinskih članov zaposlen v Tešu ali Premogovniku Velenje, potrdim.

H2: Teš predstavlja ponos in finančno stabilnost kraja.

Raziskava je pokazala, da anketirancem Teš v prvi vrsti predstavlja oskrbo s električno in toplotno energijo. Finančno preskrbljenost predstavlja 13 % anketirancem, ponos pa 10 %, zato moram to hipotezo zavreči.

H3: Prebivalcem zaprtje Teša vzbuja strah.

Kar 80,6 % anketirancem razprave o zaprtju Teša vzbujajo strah. Med njimi je bilo 64,1 % prebivalcev Šaleške doline, kar nam daje dober vpogled, kako prebivalci čutijo in razmišljajo. Zato lahko to hipotezo z gotovostjo potrdim.

H4: Anketiranci si želijo, da se električna energija proizvaja v Šaleški dolini.

S pomočjo ankete sem ugotovil, da si 67 % anketirancev ne želi, da bi Teš Šaleško dolino oskrboval samo s toplotno energijo. S tem potrjujem dejstvo, da si anketiranci želijo, da se električna energija proizvaja v Šaleški dolini. Zato lahko to hipotezo potrdim.

H5: Zaradi zapiranja Teša prebivalci pričakujejo odhajanje mladih iz Šaleške doline.

Da bi mladi zaradi zapiranja Teša bolj množično odhajali iz Šaleške doline, je mnenja kar 74,8 % anketirancev, kar potrjuje mojo hipotezo.

H6 : Z zapiranjem Teša bo znesek za električno energijo višji.

Raziskava je pokazala, da 82,5 % anketirancev skrbi, da bi z zapiranjem Teša prišlo do povišanja položnic za električno energijo. Tako lahko potrdim tudi to hipotezo.

7. POVZETEK

Živim v okolju, kjer je Teš ena najbolj prepoznavnih proizvajalk električne energije. V času iskanja ideje za raziskovalno nalogo so se začele glasnejše govorice o zaprtju te družbe in so mi spodbudile zanimanje o vplivu Teša na življenje ljudi v Šaleški dolini in nasploh v Sloveniji. Na začetku me je predvsem zanimalo, kaj sploh Teš je in kaj predstavlja za prebivalce Šaleške doline. Začel sem z raziskovanjem. Bil sem na dnevih odratih vrat v Tešu in stopil v stik z gospodom Matjažem Posinekom, ki mi je v nadaljevanju precej pomagal. Prek spleta sem bolje spoznal Teš, v živo sem pa lahko govoril tudi z zaposlenim. Po sprejemu vseh informacij sem naredil anketo in jo s pomočjo gospoda Posineka poslal zaposlenim v Tešu in Premogovniku Velenje. Ugotovil sem, da Teš ni samo elektrarna. Teš so ljudje, ki skupaj dihaajo in se žrtvujejo za dobro vseh. Brez prizadevnih ljudi, z dobrimi mnenji in delavnimi rokami rudarjev, ki priskrbijo premog, elektrarna ne bi obstajala. Zaradi vseh teh vidikov so me zelo zanimali odgovori zaposlenih, saj oni najbolj vedo, kakšno je zdajšnje stanje v tovarni in kaj oni mislijo o tem. Niso pa od tovarne odvisni samo zaposleni, temveč tudi prebivalci Šaleške doline, ki jim je bila in je še vedno ta družba v ponos. Ker je to velika termoelektrarna, so v njeno delovanje vključeni tudi drugi prebivalci Slovenije.

Iz odgovorov v anketi sem ugotovil, da je eden izmed ključnih problemov slabšega delovanja Teša velik denarni vložek v blok 6. Ta blok bi moral biti svetla prihodnost Teša in celotne Šaleške doline. Blok 6 ni bila dobra investicija iz različnih razlogov, ki jih nisem raziskoval. Bolj so me zanimala mnenja oseb, ki na te stvari gledajo bolj čustveno in subjektivno. Anketiranci so bili zaskrbljeni glede delovnih mest v prihodnosti, saj Teš ni pri svojih polnih močeh. Veliko mladih, nadobudnih, z dobrimi idejami bo odšlo, ker ne bodo našli primerne zaposlitve. Toda zakaj zanima to mene? Takšno vprašanje sem dobil velikokrat, predvsem od tistih, ki ne poznajo te tovarne in mislijo, da z njimi ni povezana. Zaradi tega sem se pozanimal, kaj bi se zgodilo, če bi tako velik proizvajalec električne energije prenehal z delovanjem. Električno bi lahko pridobivali od drugod, izgubili bi pa nekaj drugega. Izgubili bi vse zaposlene, ki so več let garali za to družbo in se žrtvovali. Veliko mladih bi odšlo v tujino in bi s svojimi idejami obogatili druge firme.

V čast mi je bilo, da sem lahko spoznal družbo kot celoto, njihove zaposlene, ki živijo in dihaajo s to družbo. Možnost sem imel spoznati razmišljanje prebivalcev Šaleške doline, ki so v vsakdanjem stiku s Tešem in Premogovnikom Velenje. Uspel sem pridobiti njihova razmišljanja in pogled na tovarno ter kaj menijo glede trenutne situacije in predstavitve v medijih. To so ljudje, ki so pustili svoj pečat v tej družbi in si ne predstavljajo Šaleške doline brez nje. Z anketo sem pridobil odgovore na različna vprašanja, ki sem si jih zastavljal.

Ob nešteto objavah v medijih sem imel priložnost priti bližje in podrobneje začutiti mišljenje ljudi, ki so z družbo neposredno povezani.

Zavedam se, da s tem raziskovanjem ne bom spodbudil celotnega Teša v napredovanje, ampak to sploh ni bil moj cilj. Moj cilj je to družbo približati mladim, ki bomo v naslednjih letih sprejemali pomembne odločitve, s katerimi bomo vplivali na več ljudi. Morajo vedeti, kaj sploh je ta družba in kako je z njo povezanih veliko ljudi. Vsi ti občutki in zgodbe, ki so še neraziskane, so predvsem zanimivi in poučni. Možno je, da čez nekaj let ali celo mesecev Teša ne bo več, ampak dokler še obratuje, moramo vedeti, kaj vse je ljudem dal in na žalost tudi odvzel.

Ta raziskovalna naloga je prikazala povezanost ljudi s samo Termoelektrarno Šoštanj. Kot je bilo predstavljeno, pa le-ta ne more obratovati brez velenjskega rudnika. Zato nesreča v Premogovniku Velenje, ki se je zgodila pred kratkim, ponovno prikazuje pomen delavcev in njihovih neprecenljivih življenj.

SLIKA 6: TEŠ IN ŠALEŠKA DOLINA (VIR: USTVARJAMO SVETLO PRIHODNOST TERMoeLEKTRARNA ŠOŠTANJ - TEŠ).

8. VIRI IN LITERATURA

- Cirman, P. 2017. nepoTEŠeni. Naložba stoletja ali rop stoletja? Založba Ciceron, Mengeš.
- Elektrarna
[Elektrarna - Wikipedija, prosta enciklopedija \(wikipedia.org\)](#) (18. 9. 2024).
- Električna
[Električna - Wikipedija, prosta enciklopedija \(wikipedia.org\)](#) (18. 9. 2024).
- Emisijski kuponi
[Trgovanje s pravicami do emisije v industriji, energetiki, pomorstvu in letalstvu | GOV.SI](#) (6. 10. 2024).
- Energetska statistika, 2021
[Energetska statistika, 2021](#) (20. 9. 2024).
- Green, J. 2006. Varčevanje z energijo. Založba Grlica, Ljubljana.
- HSE
[O nas | HSE](#) (6. 10. 2024).
- Nov režim za Teš, s katerim naj bi rešili njega in premogovnik.
[Nov režim za Teš, s katerim naj bi rešili njega in premogovnik | 24ur.com](#) (25. 9. 2024).
- Stečaj Termoelektrarne Šoštanj
[Alarm: Termoelektrarni Šoštanj brez pomoči grozi stečaj | Revija Reporter](#) (21. 9. 2024).
- Termoelektrarna
[Termoelektrarna - Wikipedija, prosta enciklopedija](#) (18. 9. 2024).
- Termoelektrarna Šoštanj
[Termoelektrarna Šoštanj - Wikipedija, prosta enciklopedija](#) (21. 9. 2024).
- Termoelektrarne v Sloveniji
[Seznam elektrarn v Sloveniji - Wikipedija, prosta enciklopedija \(wikipedia.org\)](#) (18. 9. 2024).
- Zaprtje TE Šoštanj
[Tešu z januarjem 2025 grozi stečaj. Država naj bi ga finančno reševala z interventno zakonodajo. - RTV SLO](#) (21. 9. 2024).
- Združena elektrogospodarska podjetja Slovenije, 1982. Razvoj elektroenergetike v Sloveniji. Tehniška založba Slovenije, Ljubljana

ZAHVALA

Ob koncu raziskovalne naloge se zahvaljujem:

- anketirancem, ki so prošnjo za reševanje ankete vzeli resno in so se je lotili z vnemo;
- gospodu Matjažu Posineku;
- gospe Mariji Kronovšek za lektoriranje moje raziskovalne naloge;
- gospodu Žigu Petrašu;
- staršema za vso pomoč in podporo pri izdelavi naloge;
- mentorici Jerici Rajšek za mentorstvo.

Hvala vsem, ki ste nama kakor koli pomagali pri izdelavi raziskovalne naloge.

PRILOGE

PRILOGA A: ANKETNI VPRAŠALNIK ZA ANKETIRANCE V PISNI OBLIKI

ŽIVLJENJE S TEŠEM V ŠALEŠKI DOLINI

Pozdravljeni. Sem Jure Andročec, učenec 9. razreda Osnovne šole Polzela.

Vabim vas k sodelovanju v raziskavi, ki jo pripravljam pod mentorstvom ge. Jerice Rajšek.

V namen raziskovalne naloge preučujem vpliv Termoelektrarne Šoštanj na prebivalce Šaleške doline.

Sodelovanje v raziskavi je popolnoma anonimno in prostovoljno.

1. Spol (Obkrožite.)

- a. moški
- b. ženski

2. Starost (Obkrožite.)

- a. 0–30 let
- b. 31–60 let
- c. 61–80 let
- d. 80–100 let

3. Stopnja izobrazbe (Obkrožite.)

- a) osnovna šola
- b) poklicna, tehniška srednja šola
- c) gimnazija
- d) višješolska/visokošolska izobrazba
- e) univerzitetna izobrazba
- f) magisterij
- g) doktorat

4. Ste prebivalec Šaleške doline? (Obkrožite.)

DA

NE

4.1. Če ste odgovorili z DA, v kateri občini od naštetih živite?

- a. Velenje.
- b. Šoštanj.

5. Ste zaposleni ali ste bili zaposleni Vi ali kdo od vaših sorodnikov v TEŠ-u ali v Premogovniku Velenje? (Obkrožite.)

DA NE

5.1 Če ste odgovorili z DA, koliko časa tam dela/-te? (Napišite.)

5.2 Če ste odgovorili z DA, katero delovno mesto opravlja/-te? (Napišite naziv delovnega mesta.)

---

6. Kaj za vas predstavlja Teš? (Obkrožite.)
Možnih je več odgovorov.

- a. Finančno preskrbljenost,
- b. razvoj regije,
- c. oskrbo z električno energijo,
- d. oskrbo s toploto,
- e. ponos,
- f. onesnaževanje okolja,
- g. nič od naštetega.

7. Poznate problematiko zapiranja Teša? (Obkrožite.)

DA NE

8. Vam razprave o zaprtju Teša predstavljajo zaskrbljenost? (Obkrožite.)

DA NE

8.1 Če ste odgovorili z DA, zakaj vas skrbi zaprtje Teša? (Obkrožite.)

Zaradi...

- a. finančne preskrbljenosti.
- b. razvoja regije.
- c. oskrbe z električno energijo.
- d. oskrbe s toploto.
- e. ponosa.
- f. ničesar od naštetega ALI drugo (napišite):

8.2 Če ste odgovorili z NE, zakaj vas ne skrbi zaprtje Teša?

Zaradi...

- a. onesnaževanja okolja.
- b. finančne preskrbljenosti.
- c. vpliva na zdravje.

9. Menite, da delovanje Teša negativno vpliva na zdravje prebivalcev Šaleške doline?

DA NE

9.2 Kaj pa na vaše zdravje?

DA NE

9.2 Zakaj?

_____

10. Bi se strinjali, da bi Teš Šaleško dolino oskrboval samo s toplotno energijo? (Obkrožite.)

DA NE

11. Mislite, da je brez Teša dovolj električne energije za Slovenijo? (Obkrožite.)

DA NE

12. Mislite, da bi zaprtje Teša pospešilo odhajanje mladih iz Šaleške doline? (Obkrožite.)

DA NE

13. Kdo bi moral po Vašem mnenju finančno pomagati Tešu? (Obkrožite.)

- a. HSE – Holding Slovenskih elektrarn.
- b. Evropska unija.
- c. Občina.
- d. Država z državnim proračunom.

14. Bo po vašem mnenju zaradi ukinjanja proizvodnje električne energije v Tešu prišlo do povišanja položnic za električno energijo na državni ravni? (Obkrožite.)

DA NE

15. Ali je bila po vašem mnenju gradnja tako velikega 6. bloka napaka? (Obkrožite.)

DA NE

Zakaj?

_____

PRILOGA B: ANKETNI VPRAŠALNIK ZA ANKETIRANCE V ELEKTRONSKI OBLIKI

Življenje s TEŠ-em v Šaleški dolini

Pozdravljeni sem Jure
Andročec, učenec 9. razreda osnovne šole Polzela.

Vabim vas k sodelovanju v
raziskavi, ki jo pripravljam pod mentorstvom ga. Jerice Rajšek. V namen raziskovalne
naloge preučujem vpliv Termoelektrarne Šoštanj na prebivalce Šaleške doline. Sodelovanje
v raziskavi
je popolnoma anonimno in prostovoljno.

 Preklopi med računi

 Ni v skupni rabi

* Nakazuje obvezno vprašanje

Spol *

☐ Moški

☐ Ženski

Starost *

☐ 0-30 let

☐ 31-60 let

☐ 61-80 let

☐ 80-100 let

Stopnja izobrazbe *

- ☐ Osnovna šola
- ☐ Poklicna, tehnična srednja šola
- ☐ Gimnazija
- ☐ Višješolska/visokošolska izobrazba
- ☐ Univerzitetna izobrazba
- ☐ Magisterij
- ☐ Doktorat

Ste prebivalec Šaleške doline? *

- ☐ DA
- ☐ NE

Če ste odgovorili z DA v kateri občini od naštetih živite?

- ☐ Velenje
- ☐ Šoštanj

Ste zaposleni, ali ste bili zaposleni Vi, ali kdo od vaših sorodnikov v TEŠ-u ali v rudniku Velenje? *

- ☐ DA
- ☐ NE

Če ste odgovorili z DA koliko časa tam dela/te?

Vaš odgovor _____

Če ste odgovorili z DA katero delovno mesto opravlja/te? (Napiši naziv delovnega mesta)

Vaš odgovor _____

Kaj za vas predstavlja TEŠ? (Možnih je več odgovorov) *

- ☐ Finančno preskrbljenost,
- ☐ razvoj regije,
- ☐ oskrbo z električno energijo,
- ☐ oskrbo s toploto,
- ☐ ponos,
- ☐ onesnaževanje okolja,
- ☐ nič od naštetega.

Poznate problematiko zapiranja TEŠ-a? *

- ☐ DA
- ☐ NE

Vam razprave o zaprtju TEŠ-a predstavljajo zaskrbljenost? *

☐ DA

☐ NE

Če ste odgovorili z DA zakaj vas skrbi zaprtje TEŠ-a?

- ☐ Finančna preskrbljenost
- ☐ Razvoj regije
- ☐ Oskrba z električno energijo
- ☐ Oskrba s toploto
- ☐ Ponos
- ☐ Brezposelnost
- ☐ Nič od naštetega ALI drugo

Če ste odgovorili z NE zakaj vas ne skrbi zaprtje TEŠ-a?

Zaradi...

- ☐ Onesnaževanja okolja
- ☐ Finančna preskrbljenost
- ☐ Vpliva na zdravje

Menite, da delovanje TEŠ-a negativno vpliva na zdravje prebivalcev Šaleške doline? *

☐ DA

☐ NE

Kaj pa na vaše zdravje? *

- ☐ DA
- ☐ NE

Zakaj? *

Vaš odgovor

Bi se strinjali, da bi TEŠ Šaleško dolino oskrboval samo s toplotno energijo? *

- ☐ DA
- ☐ NE

Mislite, da je električne energije dovolj brez TEŠ-a za Slovenijo? *

- ☐ DA
- ☐ NE

Mislite, da bi zaprtje TEŠ-a pospešilo odhajanje mladih iz Šaleške doline? *

- ☐ DA
- ☐ NE

Kdo bi moral po Vašem mnenju finančno pomagati TEŠ-u? *

- ☐ HSE – Holding Slovenskih elektrarn
- ☐ Evropska Unija
- ☐ Občina
- ☐ Država z državnim proračunom

Bo po vašem mnenju zaradi ukinjanja proizvodnje električne energije v TEŠ-u *
prišlo do povišanja položnic za električno energijo na državni ravni?

- ☐ DA
- ☐ NE

Ali je bila po vašem mnenju gradnja tako velikega 6. bloka napaka? *

- ☐ DA
- ☐ NE

Zakaj? *

Vaš odgovor

PRILOGA C: INTERVJU Z DOLGOLETNIM DELAVCEM V TEŠU

Spoštovani gospod Matjaž Posinek, najprej lepo pozdravljeni. Sem Jure Andročec in pripravljam raziskovalno nalogo z naslovom: Življenje s Tešem v Šaleški dolini. Najlepše se Vam zahvaljujem za Vaš čas in pripravljenost za sodelovanje. Za lažjo interpretacijo odgovorov bi najin pogovor snemal, zato Vas prosim za dovoljenje.

1. Koliko let ste zaposleni v Tešu?
2. Kakšno delo opravljate?
3. Ali radi opravljate to delo?
4. Kakšno je po vašem mnenju delovno okolje, vzdušje v podjetju?
5. Kateri dnevi v službi so najtežji?
6. Ali podjetje poskrbi za delavce Teša in kako?
7. Kdaj ste najbolj ponosni, da delate v Tešu?
8. Ali bi mladim priporočali Teš kot možnost zaposlitve?
9. Kaj mislite, da Teš predstavlja za Šaleško dolino?
10. Kaj Teš predstavlja za Slovenijo?
11. Kaj za Vas predstavlja Teš?
12. Mislite, da dejansko obstaja možnost zaprtja Teša?
13. Kaj bi Šaleška dolina pridobila in kaj izgubila z zapiranjem Teša?
14. Ali je znotraj Teša kaj govora o zaprtju?
15. Če bi ponovno izbirali svojo poklicno pot (zaposlitev), bi ponovno izbrali Teš?

Jure Andročec